

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku, kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej zrana do 3-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej zrana do 1-jej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garnonowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdyna-
stępny raz kop. 20.

Nekrologia za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia za
jeden wiersz petirowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.;
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden
wiersz po 2 kop. każdy raz następny
po 1 kop. 50.

Nadstawa za jeden wiersz
garnonowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Kantor własny *Ku-
rjera* w Łodzi.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
**W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 72/51, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między
innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszelkie
pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.**

— Jutro, w kościele św. Jacka (po-dominikańskim),
o godzinie 7-jej zrana, odprawiona będzie przed ołtarzem
Matki Boskiej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję
braci i siostr bractwa Różańca św. z odśpiewaniem litanji
i procesją.

— Jutro, o godzinie 9-jej zrana, w kościele św. Anny
(po-bernardyńskim) odprawiona zostanie solenna wotywa
z wystawieniem N. Sakramentu w puszcze i procesją na
intencję arcybractwa czi Niepokalanego Serca N. Panny
Marji.

— Jutro, o godz. 9 zrana, w kościele św. Marcina
(po-augustjańskim) odprawiona zostanie solenna wotywa
przed obrazem Pocieszenia N. Panny Marji.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w ka-
plicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czi solenna
wotywa.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Punkt ciężkości zajęcia powszechnego w polityce
zagranicznej przeniósł się tym razem do—Budapesztu.
Tam rozgrywały się w obecnej chwili losy przyszłych
rządów w Zaliawji, losy nie tylko ludzi, ale i całego
systemu. Cesarz Franciszek Józef przybył do stoli-
cy Węgier i wczoraj rozpoczął konferencję z mężami
stanu i ludźmi politycznymi nad położeniem rzeczy i
jego konsekwencjami. Z konferencji tych wyłonił
się na nowy gabinet.

P. Wexler już podczas ostatniego pobytu swego
w Wiedniu przedstawił cesarzowi listę osób, wezwać
się mających do rady monarszej w przeznaczonych
ku temu dniach pomiędzy d. 27-ym a 30-ym b. m. Po
raz pierwszy od r. 1875-go, od owej pamiętnej w roz-
woju wewnętrznym Węgier chwili, kiedy partja Dea-
ka łączyła się po raz pierwszy z lewem centrum Kolo-
mana Tiszy w nowe, wielkie stronnictwo liberalne,
aż do dzisiaj rządzące na Węgrzech, na liście powo-

lanych do rady monarszej skutkiem propozycji same-
go ustępującego gabinetu znaleźli się nie tylko przed-
stawiciele rządzącego stronnictwa liberalnego, ale i
tych stronnictw opozycyjnych, które stoją na gruncie
ugody dualistycznej z r. 1867-go i uznają dzisiejszy
prawopolityczny stosunek Węgier do reszty krajów
koronnych Austrii.

Na liście owej znaleźli się przeto i hr. Albert Ap-
ponyi, przewodca tak zwanej partji narodowej, wie-
czysty kandydat na prezesa ministrów przy każdej
spodziewanej zmianie systemu, i p. Ferdynand Ho-
rański i przewodca klerikałów w izbie magnatów
hr. Ferdynand Zichy i zwolennik polityki Apponyie-
go w tejże izbie hr. Aureli Deseffy. Powołanie
wszystkich żywiołów lojalnych do rady monarszej
nadało chwili obecnej znamie szczególnej wagi: zda-
je się ono zwiastować, że tym razem istotnie już nie-
tylko o osoby, ale o przekształcenie całego ducha rzą-
dów chodzi.

Decyzji monarchy nikt nawet przewidzieć się nie
stara: przyszłość najbliższa pokryta jest w tej chwili
gęstym całunem mgły. To tylko zdaje się być pe-
wnem, że polityka przyszłego gabinetu będzie poli-
tyką umiarkowaną, że systemowi jątrzenia ludności
katolickiej reformami kościelnymi w duchu skrajnie
liberalnym cesarz, będący sam żarliwym katolikiem,
zaprzagnął położyć stanowczo kres i dlatego właśnie
pozbywa się gabinetu Wexlergo w tym samym mo-
mencie, w którym, ulegając woli większości parlamen-
tu, położył swój podpis pod uchwalone przez sejm
ustawy kościelne.

Każda ustawa może w wykonaniu swoim łago-
dzić swe surowe oblicze: otóż zależy na tem monar-
sze i kościelne, aby w przepisach, wprowadzających
nowe ustawy w życie, uwzględniono życzenia i oba-
wy ludności katolickiej. Prymas Vaszary oświad-
czył to właśnie wczoraj cesarzowi, zapewniając, że
duchowieństwo katolickie wobec faktu dokonanego
pragnie już tylko tego złagodzenia praktycznego,
zrzekając się wszelkich wicherzeń i agitacji, które

byłyby niewłaściwymi wobec sankcjonowania i opu-
blikowania ustaw obowiązujących już dzisiaj w ró-
wnej mierze każdego węgria bez względu na tempe-
raturę jego żarliwości religijnej.

Kto będzie powołany do utworzenia rządu, kto sta-
nie na czele przyszłego gabinetu węgierskiego — to
sa na dziś jeszcze zagadki. Powszechnie utrzymu-
ją, że najwięcej widoków miałyby trzy firmy poli-
tyczne: sędziwy prezes izby magnatów Józef Szlavy,
słynny w swoim czasie minister finansów Koloman
Szell i dzisiejszy prezes izby poselskiej baron Dezy-
derjusz Banffy. Ponieważ Szlavy jest za starym,
Szell odmawia udziału w jakiegokolwiek kombinacji
ministerjalnej, pozostaje tylko Dezyderjusz Banffy,
przedstawiciel większości liberalnej w sejmie.

Leon XIII-ty obrał za ostatni może punkt progra-
mu swojej działalności, która pontyfikatu jego tak
chlubną przeznacza kartę w dziejach Papieństwa, prze-
zeń odrodzonego i spójzonego, zjednanie i ze-
spolenie nierozdzielne z Rzymem kościo-
łów orjentalno-katolickich. W tym celu odbyły się
znane konferencje watykańskie, które doprowadziły
do uchwał, przywracających kościołowi grecko-kato-
lickiemu na Wschodzie i jego rozgałęzieniom zupeł-
ny samorząd i swobodę propagandy.

Arcebiskup Mateusz Izmirlian wybrany został pa-
trjarchą ormjańskim.

W rumuńskiej izbie deputowanych opozycja posta-
wiła w d. 25-ym b. m. wniosek podziękowania izbie
włoskiej za uczucia sympatii dla deputowanych ru-
muńskich, broniących praw swojej narodowości
w Siedmiogrodzie. Prawda jest, że grupa irredenty-
stów włoskich sformułowała taki wniosek koleżeń-
skiej wymiany uczuć, ale wniosek ten nie był dotąd
podniesiony do wysokości uchwały przez całą izbę i
nie będzie nigdy, gdyż rząd włoski ze względów przy-
zwitości międzynarodowej na to nie zezwoli. Na
tę okoliczność, że wniosek ów nosi dotąd cechę pry-
watną, wskazał też rumuński minister spraw ze-
wnętrzych Lahovary, ostrzegając izbę przed uchwa-

minucie się ulotnił. No, ale kiedy u ciebie nie był,
to i owszem. Nie mogę na niego patrzeć po da-
wnemu!

— To jest szczególnie logiczna nielaska! A ja
przeciwnie, cieszę się, że wrócił. Przed godziną był
Filip.

— Po co? Trzeba było go nie przyjmować.

— Nawet mi to na myśl nie przyszło! Zresztą on
bardzo nieszczęśliwy, i nie ja go w złej chwili opu-
ściłem.

— A któż mu winien? Posiada, czego pragnął.

— Nie, on tego nie pragnął, co go spotka lada
dzień.

— Co? Że go baronowa porzuci? Gdyby mnie był
się spytał, tobym mu o tem powiedziała jeszcze jesie-
nią. Daj pokój — nie masz czego się użalać. Jego oj-
ciec podobny żywot pędził. Co raz nowe amory i
skandale, po każdym chciał się strzelać, a umarł za-
pełnie pospolicie na zapalenie płuc. Żonę zdręczył,
brata zagryzł, a sam był zdrow i wesół aż do śmier-
ci. To jest dziedziczne!

— Co? Śmierć? — zaśmiała się Magda.

— No, niezawodnie, ale ich szala i zapalność
mnie już tylko złościła. Taki blazen daje się oszu-
kiwać najbezczelniej, afiszuje się swym grzechem
bezwstydnie, fundusz topi w błocie, ogaduje nas, zgor-
szenie czyni całemu miastu, i ty się nad nim litujesz!
Cóż znowu — kochasz się w nim, czy co?

Spojrzała badawczo w oczy siostry, która wytrzy-
mała wzrok spokojnie i odparła:

— Może. Tego mi nikt nie zabroni.

— Ty? Kochasz Filipa? Wielkie nieba! Et, bre-
dzisz! — zakończyła po namyśle.

Machnęła ręką i wyszła do kuchni, by się dowie-
dzić o obiad.

Magda poszła do pracowni i obejrzała się wokoło.

— Zaczne coś robić. Widocznie nie znoszę bez-
czynności. Tracę równowagę.

Filip tymczasem szedł przed siebie, bez celu. Miał
wrażenie, że w duszy mu coś pękło, i tą szparką
wciskał się chłód i wicher, który mu gmatwał myśli,
macił uczucia.

Coś się psuło w jego szczęściu, czuł, że się zsuwał
ze szczytu na jakąś pochyłość, na której utrzymać
się niema mocy. Nie chciał nawet badać, ni my-
śleć o tem, nie chciał otworzyć się przyznać przed
samym sobą. Ze strachem śmierci i zguby trzy-
mał się już wspomnień przeszłości i szczęścia.

Siłę w nich czerpał i wiarę. A przecież przez
szczelinę chłód ciągle się wciskał i Filip ze zgrozą
chwilami czuł, że tam, u baronowej, coś przed nim
ukrywają. Ona jeszcze pozornie była jednostajna —
ale już matka traktowała go inaczej, ozięblej, z pe-
wnem lekceważeniem. Onegdaj po raz pierwszy nie
przyjęto go o zwykłej godzinie, dziś otrzymał bilecik,
że baronowa na ślizgawce nie będzie, że czuje się
niezdrowa. Teraz także po raz pierwszy uczuwał
wątliwość i lęk — pójść do niej, czy nie.

Poszedł tedy do Magdy.

Zastał ją nad książką. Zdziwiła się na razie: prze-
stała się go spodziewać.

— To ty! Ave! — rzekła, jakby z żalem odkłada-
jąc książkę.

— Przeszkadzam ci? — rzekł urażony obojętnym
tonem. — Co czytasz?

— To Feliksa Dahna „Odins Trost”.

— Nigdzie ciebie spotkać nie można. Czy nie
myślisz mniszką zostać?

— Żartujesz, a jaki toby raj był. W takim wło-
skim cichym klasztorze osiąść, patrzeć na góry i słoń-
ce, na laury i oliwki, na świat bez ludzi! (D. c. n.).

JERYCHONKA.

POWIEŚĆ

przez

Marję Rodziewiczównę.

(Dalszy ciąg.)

— To brat jego klapnął?

— Oczywiście.

— Fi! To i Osiecki lada dzień klapnie u baro-
nowej.

— I owszem. Może przestanie pacykować takie
ohydy — burknął Oryż, wskazując „Salamandrę”.

Odwrocił się i, nie żegnając Finka, odszedł.

Pół dnia krążył około mieszkania Magdy, zanim
się ośmielił wejść do szkoły Osieckiej. Dwa tuziny
dzieci pisało, a majorowa, dyktując, chodziła wśród
nich, poprawiając zeszyty i moralizując bardzo
wprawnie.

Na jego widok przez sekundę jakby się przeraziła
i zawałowała, lecz wnet podała rękę i powitała uprzej-
mie.

Ale tę sekundę spostrzegł Oryż i to go zmroziło,
wzbudziło podejrliwość.

Spytał burkliwie o zdrowie, o powodzenie i zaraz
wyszedł. Majorowa była pewną, że go znajdzie
u Magdy.

Ale za powrotem zastała w pracowni siostrę samą,
zatopioną w czytaniu.

— Cóż Oryż? Poszedł?

— Oryż? Wcale go nie było.

— Warjat. Zjawił się dziś w szkole, przywitał i po-

łami, za które rząd odpowiedzialności przyjąćby nie mógł na siebie. Przewodniczący izby oświadczył, że wniosku nie odda pod głosowanie, na czym się i cała chryja opozycyjna skończyła. Br.

Z brzydkich murów — ładne.

Jeżeli p. L. B. proponuje tynkowanie nagich ścian tylnych i szczytowych i przyozdabianie ich ślepymi oknami, to mnie niechaj wolno będzie podać inny sposób, który wprawdzie niewszędzie, ale w wielu przynajmniej razach może znaleźć zastosowanie z większym pożytkiem estetycznym, a nawet i materialnym.

Mam tu na myśli okrywanie i przyozdabianie ścian takich za pomocą roślin.

Wielu z nas zachwycało się nieraz w podróży zarówno ruinami, jak i domami zamieszkanymi, okrytymi od piwnic aż do dachów tak szalenie bluszczem, że tylko na zielonem, lśniącym tle błyszczały w słońcu szyby okien lub tu i owdzie z umysłu pozostawione gzymsy, ozdobne posagi, balkony i t. p. Efekt, choć często powtarzany i na tych samych mniej więcej motywach oparty, zawsze bywa tu wielki.

Ale bo też bluszcz jest wyjątkową rośliną na podobny użytek. Za pomocą specjalnych korzonków powietrznych, które łatwo w zetknięciu z podporą zamieniają się w czepiające brodawki (ssawki), pnie się szybko i zwinnie nawet do wysokości kilkudziesięciu łokci, a tak wybornie i szalenie okrywa powierzchnię, że ani cała kwadratowa nagiej przestrzeni z pod niego nie widać. Przytem jest to roślina wieczn zielona, a więc zimą zarówno, jak latem, obok swej wielkiej długowieczności. Znane są kilkowiekowe bluszcze hejdelberskie, na zamczkach w okolicach Meranu, na zamkach feudalnych nad Renem i t. p.

U nas bluszcz wymarza i zaledwie w wyjątkowo osłoniętych miejscowościach może być użytym do okrywania pni drzew, balustrad, cokółów domów i szklarni. Natomiast mamy dzikie wino. Roślina ta potrzebuje zrazu sztucznych punktów uciepienia, ale chwytając się ich tylko jak zręczny akrobata, byle się wspiąć wyżej. Korzystać bowiem umie z najmniejszej nierówności muru, z gwoźdźcia zapomnianego lub patyka wetkniętego w ścianę przy murowaniu, by się doń przymocować solidnie i na niem ciężar swój żywy uciepić. Darwin obliczył, że każdy was wina może utrzymać wagę 3 funtów, a na niewielkim nawet krzewie wąsów tych łatwo znaleźć tysiące.

Z drugiej strony, choć dzikie wino liście na zimę traci, to jednak, nim to nastąpi, z zielonych przejdą one w delikatnie-czerwonawy, potem w krwisty, a wreszcie w żółty kolor, zdobiąc niepospolicie budynki, na których krzew jest rozwieszony, tworząc tło dla pobliskich drzew, krzewów i innych przedmiotów.

Jeszcze ozdobię od zwykłego jest wino Wicza (*Ampelopsis Veitchii*), którego liście delikatniej są zarzysowane, lecz roślina ta nieco mniej jest wytrzymała od zwykłego dzikiego wina.

Otóż dzikie wino może doskonale okryć szpetotę nagich murów, przytem koszty zaprowadzenia go są bardzo małe, bo schodzą do nabycia kilku lub kilkunastu krzewów (co 3 łokcie jeden sadzić trzeba) oraz do wyciągnięcia kilkunastu drutów pionowych (co 2—3 łokci), tyłuż poziomych (co 4—5 łokci), na prostych 3-calowych gwoździach, w mur wbitych, pozakreślanych.

Oprócz tego zadowalnia się ono ładajakim kawałkiem gruntu, nawet w dołkach wśród asfaltu pozostawionych, w otworach na 1—2 łokcie kwadrat. obszernych, także rośnie. W ziemi lichej, z gruzem pomieszczonej, a wreszcie w mocno piaszczystej również wyrasta, ale wdzięczne jest za podlanie kilkakrotnie w ciągu lata nawozami płynnymi. Główny pokarm czerpie ta zająca roślina z powietrza, a tem się tłumaczy jej wzrost szybki i duża żywotność.

Dzikie wino służyć może do okrywania ścian w cieńcu położonych, wystawionych na północ lub bardzo wysokich.

Mury południowe lepiej byłoby okrywać winem szlachetnem lub brzoskwiniami, wschodnie zaś i zachodnie — morełami, brzoskwiniami lub palmetami z gruszek delikatnych, wybornych odmian. Tak robią francuzi, belgowie i niemcy, nie tylko u siebie, ale nawet w kraju naszym, bo ściany wielu fabryk i domów ich są okryte oddawną szlachetnem winem lub drzewami owocowymi.

Do takiej jednak hodowli potrzeba ziemię przygotować należycie, potrzeba dalej umiejętnie te drzewa i krzewy hodować, zabezpieczać je w zimie, słowem około nich pracować. Nie każdy to potrafi, ale każdy, o ile zechce, może się tego z podręczników ogrodniczych, z napatrzenia, jak robią inni, a potem i z własnej praktyki — nauczyć. Bliższych wskazówek dać

na tem miejscu nie mogę, zaznaczam jednak, że takie zużytkowanie ścian nagich naprzód bardzo przyozdabia miasto i świadczy o wysokim stopniu cywilizacji jego mieszkańców, dalej zaś przynosi dużo przyjemności, a nawet i materialnego pożytku tym, którzy się hodowlą drzew owocowych na murach zajmują.

Z takiej hodowli otrzymuje się owoce bez porównania doskonalsze, niż z drzew zwykłych w sadach rosnących. E. Jankowski.

Na Madagaskarze.

Bardzo niewiele entuzjazmu budzi we Francji najnowsza wyprawa lub, jak ją nazywają pesymiści, awantura kolonialna, mająca na celu poskromienie niesfornych hovaśw na Madagaskarze, choć wyspa ta, ofiarowana prawem kaduka przez Ludwika XIII-go jednej z kompanij handlowych, dorównywa obszarem Francji europejskiej.

Francuzom w ogóle nie wiodło się na Madagaskarze. Kompanja handlowa, popierana przez Ludwika XIII-go, upadła; kompanja zaś indyjska, zorganizowana przez Colberta, wzięła po swej poprzedniczce następstwo, z nielepszym jednak skutkiem. Nawet traktat z r. 1885-go, na którego zasadzie rząd madagaskarski uznał protektorat Francji nad wyspą, nie zdołał utrwalic na Madagaskarze wpływów francuskich. Dziś nawet położenie jest gorsze, niż za czasów Richelieu, nie tylko bowiem hovaśi patrzą na francuzów nieprzyjaźnie, ale i anglicy zawiśtnem okiem spoglądają na usiłowania francuskie.

Bądźco bądź, niezadługo wojsko francuskie wyląduje na Madagaskarze, nie od rzeczy więc będzie rzucić okiem na wyspę, dokąd z Marsylii droga najkrótsza na Port Said, Suez, Aden, Zanzibar, Mayotte, Nossi-Bé, Diego-Suarez i Sainte-Marie trwa 26 dni całkowitych.

Pierwsze z brzegu miasto wyspy, Tamatave, zbudowane jest na skrawku ziemi, wrzynającym się ostro w morze. Miasto dzieli się na dwie dzielnice odrębne: „Wioski czarnej”, złożonej z chatek czystych i misternie zbudowanych, oraz z „Miasta białego”, zabudowanego jednopiętrowymi domami drewnianymi, otoczonymi cienistymi ogrodami, wypełnionymi mimozami, kamelijami, liljami japońskimi, radującymi oczy i nasycającymi powietrze zapachem balsamicznym. Nad miastem góruje fort, którego dowódcą jest wielki dygnitarz hovański, Ramandriamampardj. Imiona i nazwiska hovańskie w ogóle nie brzmią dla ucha europejskiego zbyt dźwięcznie.

Po Vatomandry, małym porcie południowym, Tamatave jest punktem najbardziej zbliżonym do Tananarive, gdyż odległym od tej ostatniej miejscowości tylko o 400 kilometrów. Ale przestrzeń ta, względnie nieznaczna, bardzo jest trudną do przebycia, gdyż w głąb wyspy nie prowadzi z wybrzeża ani jedna droga. Podróżni jechać muszą ścieżkami leśnymi, gdzie czterech ludzi nie mogłoby stanąć obok siebie.

Radama I-szy, faktyczny założyciel państwa hovańskiego, zwykł był mawiać: „Mam dwóch generałów, którzy bronić będą mego kraju od najazdu nieprzyjaciół: Tazo (febra) i Hazo (las dziewiczy).” W samej rzeczy, wojsko cudzoziemskie, które chce się dostać z wybrzeża do wnętrza Madagaskaru, musi przejść srogą niedolę febr i zabójczego przedzierania się przez lasy dziewicze, pokrywające cały bez wyjątku obszar wyspy, zaczawszy od setnego kilometru od wybrzeża. Jest to prawdziwy mur, stanowiący naturalną a doskonałą ochronę kraju. W najlepszym razie podróż z Tamatave do Tananarive trwa dni osiem. Podróżny, obsypujący tragarzy miejscowych złotem, może przebyć tę przestrzeń w pięć dni, jeżeli *nb.* podróżuje dniem i nocą.

Tragarze madagaskarscy noszą nazwę *borojano*, a tworzą sektę zamkniętą, w której czynności przechodzą z ojca na syna. Do 25-go roku *borojano* nosi podróżnych, następnie ogranicza się na przenoszeniu towarów w wielkich koszach, uciepiionych na obu końcach drążka bambusowego. Ciężar jednego kosza wynosi mniej więcej 20 kilogramów. Borojanów ma Madagaskar co najmniej 25,000. Jest to prawdziwa armja, niezbyt jednak liczna, choćby ze względu, iż tragarze jedynie utrzymują ruch prawidłowy wewnątrz kraju. Na Madagaskarze znajdziecie z tuzin koni, kto jednak chciałby podróżować po wyspie konno, narażałby się co chwila na złamanie karku.

Podróżni siada na *filanzane*, krzesło żelazne z siedzeniem płóciennem, stojącym na długich trzaskach, zaopatrzonych w deseczkę do opierania nóg. Czterech *borojano* bierze tragi, umieszcza je na swoich ramionach i boso, w białych *robane* (długich koszulach, szytych niemi raffi), w wielkich słomianych kapeluszach, niesie ciężar krokiem lekkim, śpiesznym, regularnym. Za traganami dąży czterech lub ośmiu tragarzy na zmianę, którzy, nie zatrzymując się, rzucają sobie podróżnego jak piłkę. W ten sposób dzielni ci ludzie przechodzą dziennie do 80 kilometrów z podróżnym, który pod ogromnym parasolem może spać, marzyć i podziwiać niespodzianki krajobrazów, odskanających się co chwila wśród gęstwiny drzew pomarańczowych, hebanowych, palisandrowych, różanych. Po drodze co krok spotykamy przepyszne ogrody warzywne,

dostarczające wszystkiego, czego dusza zapagnie, oprócz kartofli, bo na kartofle tu zagorąco.

I tak idzie droga przez Andevorante i Maromby, pod zielonym dachem liści drzew niebotycznych, po ścieżce, szerokiej na metr lub dwa metry, przez góry, doliny, rzeki, po mostach z kłody drzewa, rzuconej nad potokiem. Borojano mają nogi pewne siebie, oczy doskonałe i przedziwną umiejętność orjentowania się wśród nieprzebranych na pozór gęstwiny dziewiczego lasu. Podróżny może spać spokojnie. Tragarze doniosą go do celu podróży bez szwanku. Dwa do trzech razy dziennie orszak staje w jednej z wiosek, gęsto rozsianskich wzdłuż drogi, aby przygotować posiłek lub zanoćować. Wielkie jeziora przepływają w „pirogach” typu miejscowego, w których ciska się tragarze obok pakunków, artykułów żywności i t. p. Mniejsze rzeki i płytsze jeziora przechodzą tragarze w bród, choć mają wody po szyję, a nawet niekiedy po oczy. Podróżny wówczas bierze nogi pod siebie i podziwia swoich czterech tragarzy, którym jeno czóбки głów widać, którzy co chwila miarowo podskakują po dwóch, aby zaczerpnąć powietrza, niby ryby, szukające od czasu do czasu oddechu na powierzchni wody.

Najniebezpieczniejsze dla cudzoziemca są lasy madagaskarskie. Tam właśnie najłatwiej o jenerała Tazo, w którym Radama I-szy tak wielkie pokładał nadzieje. Środek wyspy, składający się ze skalistych przeważnie płasko-wzgórzy, mniej jest dla Europejczyka fatalny. Temperatura waha się tu pomiędzy —4° a 28° R.

Po przejściu Mangro, po dwudniowej jeszcze podróży gość dostrzeże miasto, na którego widok tragarze wolają radośnie:

— Vasoull! Vasoull!
To Tananarive.

(X)

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału I roku uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na czas dalszy, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma. Dla uniknięcia nieporozumień, uprzedzamy szanown. prenumeratorów miejscowych „Kurjera”, iż przedpłata na ręce roznościcieli może być wnoszona jedynie za kwitem sznurowym pieczęcią administracji opatrzonym, w przeciwnym bowiem razie za wpływ pieniężny odpowiadać nie możemy. Prenumeratorów zaś prowincjonalnych uprzedzamy, iż przedpłata winna się zaczynać od 1-go każdego miesiąca nowego stylu i kończyć się na ostatnim dniu każdego miesiąca, gdyż inaczej powstaje podwójny koszt portorjów dla prenumeratora. Wszelkie listy pieniężne i korespondencje, dotyczące prenumeraty lub ogłoszeń, winny być adresowane wprost do ADMINISTRACJI „KURJERA WARSZAWSKIEGO”, plac Teatralny nr. 9.

— Po przyjeździe do Warszawy, spodziewanym d. 9-go stycznia, J. E. Jenerał-Gubernator warszawski hr. Szuwałow zamieszka w pałacu Belwederskim, gdzie przebywać będzie do czasu ukończenia robót około urządzenia apartamentów w zamku Królewskim. Roboty te wczoraj rozpoczęto.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Now. wr. donosi, iż wkrótce przy ministerjum spraw wewnętrznych rozpocznie swoje czynności specjalna komisja, powołana do rewizji przepisów, dotyczących kas zaliczeniowych oraz lombardów prywatnych. W komisji wezmą udział przedstawiciele ministerjum sprawiedliwości i finansów.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż przy ministerjum oświaty utworzona będzie wkrótce oddzielna komisja, która zajmie się kwestją rozpowszechnienia oświaty szkolnej wśród małoletnich robotników fabrycznych stosownie do projektów z r. 1882-go i 1884-go. Do komisji zaproszeni będą przedstawiciele fabrykantów i przemysłowców.

— Birż. wied. dowiadują się, iż w połączonych departamentach rady państwa czytany będzie w tych dniach projekt utworzenia w Petersburgu wyższego instytutu lekarskiego dla kobiet.

— W nr. 203 Zbioru praw zamieszczono rozporządzenie, dotyczące tymczasowych etatów inspekcji do spraw budowy kolei prywatnych.

— *Russk. izn.* donosi, iż w Petersburgu powstał projekt otwarcia specjalnych kursów dla brandmajstrów straży ogniowych.

— Według informacji *Now. wr.*, ministerjum oświaty poruszyło kwestję pociągnięcia fabrykantów i przemysłowców do udziału w otwieraniu szkół ogólnych i profesjonalnych.

— Jak donoszą *Birż. wied.*, ze sfer wyższych nastąpiło wyjaśnienie, iż sądy włościańskie (gminne) mogą karać za oszukiwanie na wadze i mierze arestem do 15 dni lub karą pieniężną do 31 rs. Wrazach powtórzenia przestępstwa sprawy mogą być skierowane do sądów ogólnych, przyczem stopień kary może zostać podwyższony.

— Według zamieszczonego w *Warsz. Dniwn.* sprawozdania z przebiegu epidemii cholery w Królestwie Polskim — w powiecie będzińskim i częstochowskim gubernji piotrkowskiej w d. 20 i 21-im grudnia zachorowało osób 2, wyzdrowiały 4, pozostało chorych 8.

— Komisje sanitarne zrewidowały w ciągu tygodnia: 450 posesyj, 207 mieszkań robotników, 136 fabryk i warsztatów, 18 łazienek i 83 chederów oraz domów modlitwy. Z powyższej liczby polecono w terminie ściśle określonym usunąć zauważone nieporządki: w 80-ku domach, 60-ku mieszkaniach, 20-tu fabrykach, 6-ku łazienkach i 22-ku chederach; pociągnięto zaś za ważniejsze przekroczenia do odpowiedzialności sądowej: 16-tu właścicieli domów 4 fabrykantów i 2 utrzymujących chedery. W tym samym okresie czasu sędziowie pokoju osadzili na zasadzie protokołów policyjnych 35 spraw; 2 osoby zostały zupełnie uniewinnione, a 33 skazano na grzywny w ogólnej sumie 218 rs.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono, co następuje: „Analiza, dokonana w fabryce E. Malarskiego pod nr. 3-im przy ul. Smutnej, wykryła, że w wyrabianej tam sodzie znajduje się 50—60% soli glauberskiej. Ponieważ w myśl dawniej wydanego rozporządzenia, soda nie powinna zawierać więcej nad 5% soli glauberskiej i ponieważ wyrabiana w fabryce Malarskiego soda jest fałszowana przez dodawanie więcej niż połowy produktu nie mającego z sodą żadnego związku tak pod względem ceny, jak i właściwości działania, przeto w celu zabezpieczenia ogółu od wyzysku, polecam komisarzowi cyrkulu powązkowskiego fabrykę Malarskiego niezwłocznie zamknąć.” — „Z powodu zerwania przez magistrat kontraktu z przedsiębiorcą Zawistowskim na dzierżawę dobowania żwiru, piasku oraz wyrąbywania lodu i łowienia ryb z Wisły, polecam komisarzom cyrkulów nadbrzeżnych oraz dozorcóm splawu, aby w obrębie Warszawy aż do oddania pomienionych procedurów nowemu dzierżawcy nikt bezwarunkowo nie wydobywał piasku lub żwiru, ani nie wyrąbywał lodu i nie łowił ryb.”

— Z powodu niejasności oryginalnego tekstu depeszy o nominacjach w sądownictwie, zamieszczonej w porannym dzisiejszym naszym dodatku, podajemy powtórnie treść jej według otrzymanego następnie wyjaśnienia. I tak mianowani zostali sędziami śledczymi: p. Kontrebiński 27-go rewiru sądu okręgowego warszawskiego; p. Berg powiatu mazowieckiego, sądu okręgowego łomżyńskiego, i p. Menszиков powiatu będzińskiego, sądu okręgowego piotrkowskiego.

— Otrzymujemy komunikat następujący: „Delegacja „ochrony roślin i zwierząt gospodarskich” sekcji rolnej podaje do wiadomości, że hodowle zarazku tyfusowego mysiego Löfflera w celu tępienia myszy polnych można nabywać u dra Wł. Palmirskiego w pracowni bakteriologicznej przy ulicy Bednarskiej pod nr. 24-ym w Warszawie. Litr hodowli z opakowaniem kosztuje rs. 2 kop. 50. Na włókę potrzeba od 2 do 3 litrów hodowli. Do trucia należy używać gotowanej pszenicy, oblaną hodowlą omawianego zarazku. Jedna flaszeczka, t. j. 1/4 litra, wystarcza na polanie 2—2 1/2 kwart pszenicy, a zatem litr wystarcza na 8—10 kwart. Do nory mysiej należy sypać jedną łyżkę stołową przygotowanej w powyższy sposób pszenicy; w budynkach można ją sypać kupkami. Dla ptactwa domowego i zwierząt zarazek ten nie jest szkodliwy. Wyniki dotychczasowych doświadczeń wkrótce będą ogłoszone. Sekretarz sekcji rolnej *Bolesław Ruggiewicz.*”

— We wnętrzu posesji dawniej hr. Uruskich, obecnie książąt Czetwertyńskich, obok gmachu uniwersyteckiego, znoszą obecnie wszystkie zabudowania i oficyny, a między innymi przeznaczono także do rozbiórki budynki oranżerii z tarasem i wieżą z zegarem od strony przejazdu do uniwersytetu, wprost szpitala św. Rocha. Na miejscu tych budowli staną oficyny i pawilon boczny, odpowiadający stylem frontowi pałacu.

— Wydział podatkowy m. Warszawy przystąpił do rewizji patentów handlowych i przemysłowych w zakładach i przedsiębiorstwach, w których skala opłaty została zakwestjonowana. Rewizja ma na celu unormowanie opłat na rok przyszły.

— Nowe trybuny wyścigowe na terenie mokotowskim będą urządzone według wzoru, rozpowszechnionego za granicą przez towarzystwa, nie posiadające własnego gruntu pod teren wyścigowy, tj. żelazne przenośne, ustawione na cienkim fundamencie murywanym, którego zadaniem będzie tylko uchronienie żelaza od rdzy.

— Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej w Warszawie osiągnęło w ciągu listopada ofiar dobrowolnych sumę rs. 1973 kop. 65 i wsparło w tym czasie 517 rodzin.

— Dnia 22-go grudnia, o godzinie 5-ej wieczorem odbyła się doroczna gwiazdka w 3-ej szwalni przy ulicy Alei Jerozolimskiej nr. 74. Dziewczątek zebrało się 70. Przy oświetlonej choince i szopce betlemskiej dzieci odśpiewały kilka koled i piosenek, a następnie po przemówieniu ks. Stanisława Kuczyńskiego, zostały obdarzone różnymi podarunkami i lalkami, zakupionymi z ofiar zbieranych zwykle przez zarząd na ten cel od pań opiekunek. Obecne na gwiazdce były pp.: Natalia z Genelich Liedtkie, Bronisława Kuczyńska, Kamilla Arkuszewska, Irena Karłowiczowa, Krystyna Skibińska, Ewa Kuczalska, Romana z Popielów Świecka, Helena z Genelich Mokiejewska, Jadwiga Kuczyńska i Ludwika Jaholowska. Kilka z pań opiekunek przybyło z dziećmi, które chętnie i czynnie zajmowały się rozdawaniem podarunków. Szwalnia 3-ia od jej założenia, to jest od lat 9-tych z całą gorliwością i zaparciem się zajmuje p. Stefania Majewska, gorliwie też dla instytucji pracują pp.: Marja Grunwald i Leokadja Liebezest.

— W liczbie osób, wczoraj wymienionych a obecnych na poniedziałkowej Gwiazdce w Domu zarobowym na Pradze, znajdował się też ks. prałat Dudrewicz, który serdeczną przemową pozdrowiał pensjonarzy Domu, oraz p. Marja Szadurska.

— Posiedzenie członków zarządu warszawskiego Towarzystwa opieki nad zwierzętami, na dzień wczorajszy wyznaczone, odłożono.

— Z powodu niedojścia do skutku w dniu wczorajszym zebrania ogólnego uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej emerytów warszawskich, następne zebranie, stosownie do poprzedniego ogłoszenia, odbędzie się w dniu 29-ym grudnia r. b. o godz. 11-ej przed południem, na które liczne przybycie uczestników jest pożądane. Posiedzenie zarządu kasy emerytów warszawskich, zamiast d. 2-go stycznia 1895 r., odbędzie się w d. 31-ym grudnia r. b. o godz. 11-ej przed południem.

— Proszęni jesteśmy o przypomnienie, że zebranie ogólne członków Towarzystwa ogrodniczego odbędzie się jutro, o godz. 8-ej wieczorem, w sali sztan-darowej ratusza.

— Na wyborach, jakie odbyły się w dniach 20, 21 i 22-im grudnia r. b. w resursie Obywatelskiej, wybrani zostali do komitetu większości głosów pp.: Aleksander Czajewicz, Feliks Bobrowski, Michał Jasiński, Władysław Krauze, Edmund Makowski, Antoni Manduk, Adam Norblin, Wincenty Rakiewicz i Adolf Rentel.

— Odczyty p. Ignacego Dąbrowskiego, autora „Śmierci” i „Felki”, odbędzie się w sobotę o godz. 6 1/2 po poł., i w niedzielę o g. 1-ej z południa, w sali Muzeum. Pan D. odczyta najnowszy swój utwór „Sonata”, który ukaże się wkrótce na szpaltach *Kurjera*.

— W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: naczelnik artylerji warszawskiego okręgu wojennego generał-lejtnant Winogradski z Odessy i zamieszkał w hotelu Brühlowskim, dyrektor gimnazjum rz. r. st. Siengalewicz z Lublina i zamieszkał w hotelu Angielskim; wyjechali z Warszawy: gubernatorzy: kaliski r. t. Daragan do Kalisza, łomżyński r. t. Essen do Łomży, radomski r. t. Majlewski do Radomia i lubelski r. t. Tchórzewski do Lublina, zarządzający pałacami Cesarskimi pułkownik gwardji Iwanow do Ostrowa, członek komisji włościańskiej rz. r. st. Iwanow do Lublina i wicegubernator piotrkowski szambelan Ozirow do Petersburga.

— Przyjechał wczoraj z Mińska do Warszawy znany archeolog Emeryk hr. Hutten-Czapski i zamieszkał w hotelu Enropiejskim.

— Wspomnienie pośmiertne. Szereg znanych w szerszym kole naszego społeczeństwa postaci znowu się uszczuplił. Wczoraj nad ranem zmarł w mieście naszym znany adwokat i publicysta tutejszy, Maksymilian Glücksberg.

Urodzony w r. 1840-ym z ojca Jana (znanego ongi księgarza-wydawcy), b. p. Glücksberg, po ukończeniu gimnazjum w Warszawie, wstąpił na wydział prawa i administracji do b. Szkoły Głównej, lecz dopiero po przekształceniu Szkoły Głównej na uniwersytet, złożył w nim Maksymilian Glücksberg egzamin ostateczny na stopień kandydata praw.

Młody prawnik, za przykładem wielu innych swoich kolegów, jał się zrazu pracy literackiej, uprawiając tę niwę przeważnie w *Kłosach*, gdzie pracował był od samego ich założenia i gdzie przez czas pewien sprawował obowiązki redaktora, następnie jednak oddał się wyłącznie zawodowi obrońcy.

Mianowany w r. 1875-ym patronem trybunału w Kaliszu, w dobie reformy sądowej przeniósł się z tamtąd do Piotrkowa, a wreszcie od r. 1880-go powrócił na stałe do Warszawy.

Rozległa wiedza prawnicza, pracowitość i wielkie zamiłowanie do swego zawodu, nieposzlakowana prawność charakteru, żywe zajęcie się wszelkimi sprawami dobra publicznego, a wreszcie ofiarność i uczynność koleżeńska — oto cenne zalety umysłu i serca, dzięki którym b. p. Glücksberg cieszył się powszechnym szacunkiem i sympatją.

Na krótko przed zgonem, bo zaledwo sześć tygodni temu, nieboszczyk zapadł umysłowo, a choroba, która strawiła była jego umysł, wnet przecięła też pasmo fizycznej egzystencji.

Cześć jego pamięci.

— Z literatury.

* Autorka „Cudzoziemca” i „Księżniczki”, panna Zofja Urbanowska, wzbogaciła literaturę dziecięcą nowym dziełem, któremu dała tytuł „Atlanta”.

W tym ostatnim utworze swoim podaje p. Urbanowska w niezwykle a nader dla młodocianych czytelników pojętej formie, z wielką umiejętnością systematycznie ułożone wiadomości z dziedziny botaniki, mineralogji i zoologii.

Bajka w „Atlancie” wiąże się z fabułą powieści s. p. Marji Zaleskiej „Niezdolni królewicze”.

Janek-sierota — bohater opowiadania p. Urbanowskiej — wysłany został jako korespondent *Wieczorów rodzinnych* na wyspę Atlantę, własnością owych królewiczów będącą, i to, co w tej odległej krainie widzi, opisuje i gołębią pocztą do redakcji przesyła.

Poważny materiał naukowy, jaki autorka w książce swej nagromadziła, ani przez chwilę nie znuży umysłu nieletniego czytelnika, tak umiejętnie potrafiła p. Urbanowska połączyć go z zajmującą fabułą, opowiedzianą stylem jasnym, wzorowym językiem, a owianą prawdziwie podniosłym duchem. „Atlanta” zdobią liczne, a artystycznie wykonane ilustracje Juliana Maszyńskiego.

* Przyjaciela zwierząt nr. za b. m. zawiera między innymi: nowellę „Dwaj skazańcy” Zofji Grabowskiej; artykuł lekarza weterynarii St. Chrepińskiego; kongres opieki nad zwierzętami w Bernie przez Ludwika Szczygileńskiego itd.

— Z teatru i muzyki.

* Panna Biondelli rozpocznie jutro szereg gościnnych występów na naszej scenie partją Neddy w „Pajacach” Leoncavalla.

Widowska jutrzejszego dopelnia balety „Zabawa dziecięca” i „Wieszczka lalek”.

* Jutro w teatrze Rozmaitości sztuka Rovetty „Doryna”.

Widowska dopelni „Pan Benet” Fredry.

* Na jutrzejsze widowisko w teatrze Małym złoży się: krotoczwila angielska „Ciotka Karola” i operetka „Piosenki tyrolskie”.

* Pierwszy występ tenora p. Castellano odbędzie się w poniedziałek w „Rigoletto”.

* Na tydzień przyszły zaprojektowano następujące opery: „Giocondę” (wtorek), „Straszny dwór” (środa), „Otella” (czwartek), „Łucję z Lammermooru” (piątek) i „Aidę” (niedziela).

* „Ciotka Karola” nie traci siły przyciągającej. Na wczorajsze 55-te przedstawienie tej arcyuciesnej krotoczwili zabrakło biletów na parę godzin przed rozpoczęciem widowiska.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 760, Rozmaitości 651, Małym 545; na odczycie w sali muzealnej 256.

— Wystawa szkiców.

Wystawa szkiców w Salonie artystycznym na Nowym-Swiecie w ostatnich dniach pozyskała wiele nowych dzieł, a między innymi: Ludomira Szpadkowskiego „Portret p. O.”; Bronisława Popławskiego dwa „Krajobrazy letnie”; Niteckiego „Flirt”; Józefa Brodowskiego „W parku” i Marji Dulebianki „Krajobraz”.

Wśród wystawionych nowości widzimy Tytusa Malczewskiego piękny portret pastelowy s. p. Józefiny z Reszków Kronenbergowej.

Portret, wykonany znakomicie, odznacza się niepospolitem podobieństwem.

Na wystawie ostatnio Marja Gersonówna sprzedała biust z terrakoty Juljusza Słowackiego; Ludwik Stasiak zbył znany obraz, wyobrażający „Gwiazdkę”; Arkadiusz Mucharski „Dzika w lesie” roboty akwarelowej; Paweł Rosen „Jarmark w małym miasteczku”; i Zygmunt Piotrowicz „Scenę z polowania”.

== Jaselka.

Dzięki staraniom zarządu Instytutu moralnej poprawy dzieci w Mokotowie i ofiarności szlachetnych osób, jasełka podług starych kanczynek urządzono.

Pierwsze przedstawienie jasełek odbędzie się w niedzielę, o godz. 1-ej z południa.

Wszystcy protektorowie i opiekunowie Instytutu zaproszenia otrzymali.

Przedstawienia jasełkowe mają się odbywać we wszystkie niedziele i święta, aż do d. 2-go lutego (uroczystość Matki Boskiej Gromnicznej) włącznie.

== Choinka.

Komitet Towarzystwa wioślarskiego urządza w nadchodzącą niedzielę, d. 30-go b. m., zabawę dziecięcą z choinką.

Dzieci członków i gości wprowadzonych otrzymują różne zabawki.

Początek o godzinie 4-ej po południu.

== W muzeum etnograficznem.

Do muzeum etnograficznego grono zbieraczy nadesłało liczną grupę wyrobów garncarskich z rozmaitych okolic Królestwa Polskiego oraz z odległego Wschodu.

Niektóre naczynia wyróżniają się charakterystyczną ornamentyką ludową i mają być skopjowane przez jedną z fabryk porcelany dla rozpowszechniania w trwalszym materiale.

== Przebudowa dworców.

Wobec coraz większego ruchu pasażerskiego na kolei terespolskiej, zarząd uznał za konieczne poczynienie na dworcach stacyj bliższych Warszawy zmian i wprowadzenia udogodnień dla publiczności.

Dworzec w Nowomińsku już został uporządkowany, sala zaś klasy III-ej rozszerzona.

Na innych stacjach przeróbki będą dokonane w r. p.

== Zjazd koleżeński.

Proszeni jesteśmy o oznaczenie, iż zapowiedziany na d. 1-szy stycznia r. p. zjazd wychowalców, którzy w r. 1885-ym ukończyli szkołę profesora Babińskiego, został odroczony.

Nowy termin zjazdu naznaczono na d. 29-ty czerwca r. p., za punkt zaś spotkania obrano kościół św. Krzyża, gdzie o godz. 9-ej zrana odbędzie się specjalnie na ten cel zamówiona msza święta.

Bliższych informacji udziela pp.: Jan Gień (fabryka „Wulkan” w Warszawie), W. Drzewiecki, ul. Piękna 32 i St. Lebr, ul. Wilcza 40.

== Dla adwokatów.

Adw. przys., p. Bronisław Skoczynski, donosi nam, że od pół roku zamknął swoją kancelarię w Nowem Mieście nad Pilicą i przeniósł się do Łowicza.

Opróżnione skutkiem tego stanowisko w Nowem Mieście dotąd nie zostało zajęte.

P. Sk. zapewnia, że Nowe Miasto daje skromne wprowadzie, lecz na początek wystarczające utrzymanie.

W sprawie tej p. Sk. udziela chętnie wszelkich potrzebnych objaśnień i wskazówek.

== Powrót z Palestyny.

W dniu onegdajszym po półrocznej blisko podróży powrócili do kraju czterej pielgrzymi, którzy zwiedzili Ziemię Świętą i spełnili oddawna żywione pragnienie.

Są to: Jakub Biechoński i Karol Tyrnakowski koloniści z Kepy, Wojciech Dyber gajowy z leśnictwa Dąbrowa i Franciszek Kaczynski właściciel osady szlacheckiej z pod stacji Łapy.

Czterej panicy, dzięki protekcji jednego z kapłanów, mieli natwiony przejazd i pomimo długiego pobytu stosunkowo niewiele wydali, na każdego bowiem koszty wyniosły około 300 rs., włączając już i zakup różnych upominków.

Z pomienionych pielgrzymów Franciszek Kaczynski już po raz drugi zwiedzał Palestynę i był doświadczonego przewodnikiem dla swoich współtowarzyszów.

== Kradzieże.

Z mieszkania A. Jankowskiego pod № 41-ym przy ul. Zielnej skradziono garderobę, pasport zagraniczny i kilkadziesiąt rubli. — Na szosie za rogatką mokotowską uprowadzono z przed karczmy bryczkę oraz parę koni z uprzężą, razem wartości 350 rs.; poszkodowany, Feliks Kaczynski, kolonista z pod Piaseczna, przy pomocy innych osób przedsięwziął pogon, ale złodzieje uciekli z łupem bez śladu. — Pod № 34-ym przy ul. Czerniakowskiej skradziono z poddasza bieliznę z monogramem M. C., a następnie z mieszkania Matyldy Skowronskiej garderobę, sztukę płótna i kołczyki złote. — Na Kamionku z mieszkania Elżbiety Sacyńskiej skradziono garderobę, pościel i bieliznę, razem na sumę 260 rs.; złodzieje wynieśli łup przez okno, które wraz z ramą wyjęli.

== Oszustwo.

Do właściciela kolonii pod Dąbrową za rogatką marymoncką, Juliana Kwasiaka, zgłosił się nieznajomy mężczyzna z oznajmieniem, iż wie o skarbie zakopanym na jego gruntach.

O znroku, łatwowierny gospodarz udał się wraz z przybyłym na pole i tu, po odkopaniu ziemi, ujrzał wielkie naczynie blaszane, napełnione czernią świecącą, co według owego nieznajomego miało być złotem.

Oszolomiony nagle „zbogaceniem się”, Kwasiak po długich targach zgodził się na zapłacenie spółnikowi tytułem odstąpienia 60 rs. otrzymanych ze sprzedaży krowy, poczem pożegnał doradcę, który oddalił się w kierunku Warszawy.

Nazajutrz naiwny wieśniak w naczyniu znalazł sieczkę, pokrytą kawałkami mosiądzu.

O fakcie powyższym poszkodowany zawiadomił urząd gminny celem odszukania oszusta.

== Zamach na kasę.

Banda reżimieszków, operujących pod Nowomińskiem, usiłowała zakraść się do kasy ogniowatwej w miejscowym dworcu kolejowym.

Służba stacyjna zamachowi przeszkodziła, przyczem sprawców schwytano i osadzono w więzieniu.

== Nieostrożna jazda.

Wczorajszego wieczora na rogu ul. Hożej i placu Trzech Krzyży doróżkarz № 1018 Jan Kamiński, nie zwolniwszy biegu, przy skręcie najechał na majstra szewskiego, Wojciecha Ziolkowskiego, który doznał bolesnych obrażeń na całym ciele. Ziolkowskiego odesłano do mieszkania pod № 36-ym przy ul. Nowy Świat.

W pobliżu plantu kolei obwodowej za rogatką powązkowską furman, Jan Bentkowski, zszedł z bryczki dla poprawienia uprzęży.

Konie, spłoszone świstem parowozu, rozbiegały się w jednej chwili.

Bentkowski, gwałtownie przewrócony, złamał prawą nogę, a z bryczki, która została rozbita na części, wypadły Zofia i Karolina Bentkowskie, siostry powoźcy.

Pierwsza z nich złamała lewą rękę i dotkliwie się potłukła, Karolina zaś, uderzywszy głową o kamień, straciła przytomność.

Zyciu Karoliny Bentkowskiej, z powodu otrząśnięcia mózgu, grozi niebezpieczeństwo.

== Krwawe zajście.

Noce dzisiejszej pod № 47-ym przy ul. Grodzieńskiej Jan Jurkowski i Andrzej Dąbrowski wszczęli kłótnię, a następnie bójkę, podczas której Dąbrowski został ciężko poraniony nożem.

Rannego odwieziono do szpitala, Jurkowskiego zaś aresztowano.

== Nagłe zgony.

Wczorajszego wieczora, po przyjeździe pociągu z Petersburga, zauważono, iż jeden z pasażerów, zatrzymawszy się w sali klasy 3-ej, omdlał.

Wzywany lekarz zaopiniował, iż to nie omdlenie, lecz nagły zgon.

Zwłoki pasażera przewieziono do prosektorjum.

W ubraniu denata znalaziono dowód legitymacyjny na nazwisko Borucha Berkmana.

Wczoraj stwierdzono osobistość kobiety, która nagle zmarła na ul. Miodowej.

Była to C. Borkowska, zamieszkała pod № 5-ym przy ul. Franciszkańskiej.

Sekcja wykazała, iż przyczyną zgonu był aneurizm serca.

== Samobójstwo.

Stróż domu pod № 50-ym przy ul. Pawiej zauważył w ustępie wiszącego człowieka.

Przeciął więc pośpiesznie postronk, lecz, pomimo energicznego ratunku, nie dało się desperata do życia przywrócić.

Denat nazywał się Mordka Czetwierz i liczył 25 lat.

Od dłuższego czasu był dotknięty obłędem.

+ Echa radomskie.

Korespondent nasz z Radomia pisze pod d. 21-ym grudnia:

„Zapowiedziane na dzień dzisiejszy zebranie ogólne roczne członków resursy nie doszło do skutku.

Powtórny termin wyznaczony będzie po świętach Bożego Narodzenia.

Z przedstawionego nam sprawozdania z działalności tej instytucji za rok 1893/4, wyjmujemy ważniejsze dane.

W ciągu roku 1894-go odbyły się 4 posiedzenia komitetu, których przedmiotem było rozważanie różnych kwestyj, dotyczących interesów resursy.

Ilość zaprenumerowanych gazet i pism periodycznych wyraża się w cyfrze 49.

Biblioteka resursy posiada obecnie 3,023 tomów różnych dzieł w kilku językach.

Resursa liczy 277 członków.

Kapitał resursy wynosi 3,838 rs.

Do komitetu resursy należą pp.: Konstanty Luboński, baron Rudolf Buxhöwden, Bolesław Ettinger, Konstanty Kaszkadamow, Wacław Potapow, Józef Gutman, Harald Gafferberg, Prosper Jarzyński, Włodzimierz Kulczycki, Ludwik Żerański, Leon Tarchow i Konstanty Panzenko.

Z zaprowadzonych w ciągu roku różnych udogodnień, między innemi ułożono gustowną posadzkę, tak zwaną „lastrico” w przedsionku, a cały lokal resursy gruntownie odrestaurowano.

W dniu dzisiejszym przed rejentem Twardzickim dopełniono transakcji parcelacji majątku do p. Józefa Bujalskiego należącego.

Folwark Choteza Górna i Dolna (powiat ilżecki), mający przestrzeni 295 dziesięcin i 1,127 sążni kwadr. rozparcelowany został pomiędzy 38 włościan za sumę 24,265 k., dobra zaś Choteza Nowa (w tymże powiecie) przestrzeni 178 dziesięcin i 311 sążni kwadr. nabyło 27 włościan za sumę 12,440 rs.”

+ Echa sandomierskie.

Korespondent nasz pisze pod d. 13-ym grudnia: „W dniu 5-ym grudnia r. b. odbyły się wybory do zarządu i komisji rewizyjnej stowarzyszenia spożywczego w Sandomierzu.

Na zebranie to przybyło tym razem 28-iu członków, reprezentujących 32 głosy i 235 akcyj.

Dotychczasowy prezes stowarzyszenia, p. W. Brześciński, cofnął swoją kandydaturę do zarządu, uproszony prawie jednomyślnie zgodził się pozostać jeszcze na rok.

Do zarządu weszli pp. W. Brześciński i Marczewski, zaś do komisji rewizyjnej: C. Strużyński, K. Mikuliński i St. Kaliński.

Zamiast trzech członków zarządu wybrano dwóch, gdyż w ich rękach skoncentrowany jest cały zarząd.

W tych dniach odbędzie się zjazd wszystkich sędziów pokoju i gminnych w celu komentowania porządku atrykułów Najwyższego Manifestu odnosnie do kar przez tych sędziów nakładanych.

Sąd okręgowy w kadencji obecnej rozpatrzył w d. 12-ym b. m. 5 spraw, zaś w dniu 13-ym dwie sprawy, kwalifikujące się do umorzenia z mocy Najwyższego Manifestu.

Z osadzonych spraw zwraca na siebie uwagę sprawa Dona Zylberberga i włościanina Piotra Kwiatkowskiego, oskarżonych z mocy 1181-go art. kod. karn., za znowę przy licytacji, w celu niedopuszczenia licytantów przy sprzedaży osady włościańskiej, która też za połowę wartości nabył Kwiatkowski.

Obydwaj oskarżeni skazani zostali na 350 rs. kary z zamianą w razie niezapłacenia na 6 miesięcy więzienia; przy zastosowaniu jednak Najwyższego Manifestu, karę tę zredukowano do 50-iu rs. na każdego bez zamiany na więzienie.

Z więzienia w Sandomierzu wypuszczono na mocy Manifestu 72-eh aresztantów tak, że zostało ich 82-eh.

W tych dniach odbyło się w lasach staszowskich polowanie, urządzone przez administrację dóbr dla przedstawicieli władz.

Na polowaniu byli pp.: wicegubernator radomski, prokurator, sędziowie pokoju, naczelnicy powiatów sandomierskiego i opatowskiego.

Zabito 90 zajęcy, gdyż innej zwierzyny nie strzelano.”

+ Echa suwalskie.

Korespondent nasz z Suwałk pisze:

„W sprawozdaniu z działalności rad gubernjalnych i powiatowych dobroczynności publicznej za r. 1893-ci czytamy: wszystkich szpitali gub. suwalska liczy 6, z nich po jednym w Marjampolu, Kalwarji, Sejnach, Augustowie, 2 w Suwałkach i oprócz tego dom starców i ochrona dla dzieci.

We wszystkich szpitalach było 1898 chorych, z których najwięcej przypada na szpital suwalski, mianowicie 640.

Przychodzących na poradę do szpitali było 1460 chorych.

Średni koszt kuracji jednego chorego na dobę wyniósł 48 kop.; najwyższy w Kalwarji—68 kop., a najmniej w Suwałkach—42 kop.; dochodu było 32,387 rs. 99 kop., a rozchodu 29,107 rs. 1 kop.; na jednego chorego przeciętnie wydano w przeciągu roku 15 rs. 33½ kop.; w warszawskim kantorze Banku państwa na lokacji znajduje się kapitał 49,950 rs.

W domu starców przebywa 10 kobiet, koszt utrzymania wynosi na osobę na dobę 16 kop.; dochodu było 827 rs. 3 kop.; wydatki 612 rs. 28 kop.; pozostały rezydent na r. b. (1894-ty) wynosi 214 rs. 75 kop.; w Banku państwa 3250 rs.

W ochronie katolickiej wychowuje się 11 sierot, utrzymanie jednej wynosi 25 kop. na dobę; dochodu było 1236 rs. 86 kop., rozchodu 1010 rs. 50 kop.; zostało na r. b. 236 rs. 36 kop.; w warsz. kantorze Banku państwa instytucja ma 2200 rs.; główne źródło dochodu stanowi loierja fantowa, urządzana zwykle w czerwcu każdego roku.

Kuratorem ochronki domu starców pozostaje dr. St. Lalewicz, a kuratorem szpitala w Suwałkach komisarz włościański, Ksawery Oster.

Znajdujące się u nas Towarzystwo dobroczynności wydało na wsparcia dla ubogich i na utrzymanie 10-iu ubogich 530 rs. 65 kop., przy wpływie rocznym 774 rs. 51 kop.

Gości u nas od 1½ miesiąca trupa p. Puchniewskiego.

Na przedstawienia, składające się zwykle z fars i komedij, uczęszcza publiczność bardzo mało.

Głównie winne są temu niedostateczne zasoby p. dyrektora, liczącego zbyt wiele na cuda, a nie będącego w stanie wykupić nawet zastawionych rzeczy i tekstów ról, co się skrupia na publiczności, która z konieczności zmuszona jest po kilka razy słuchać jednej i tej samej sztuki, a szkoda, że p. Puchniewski nas tak lekceważy!

Przytem i siły trupy, prócz jednego p. Mielnickiego, są bardzo słabe.”

+ Zabójstwo.

Korespondent nasz z Konsekcji pod d. 12-ym b. m. pisze:
„We wsi Klućko, w pow. koneckim leżącej, zamieszkiwał w dworskim domu piejaki Szlama Szejer, lat 29 liczący, wraz ze swą małżonką, 23-letnią Chają, którą poślubił gwałtem, znającemu posagowi.”

Po upływie roku między małżonkami zaczęły się kłótnie, które przybierały coraz ostrzejszy charakter.

Przedmiotem kłótni były zwykle nieporozumienia finansowe; Szejer pragnął usilnie rozwieść się z żoną.

Chaja z początku wzdurzała się, później zgodziła się, pod warunkiem jednak zwrotu całkowitego jej posagu przez męża.

Ponieważ Szejerowi nie podobala się taka propozycja żony, przeto powziął inny, wygodniejszy dla siebie plan pozbycia się żony oraz zagarnięcia gotówki.

Nie namyślając się długo, w d. 4-ym b. m. wieczorem, Szejer, powróciwszy do domu, zaproponował małżonce przejazdkę do Końskich, korzystając z ładnej pogody, pod pozorem jakiegoś sprawunku dla żony, który jakoś przypadł jej do gustu.

Chaja, nie podejrzewając złego zamiaru, zgodziła się na propozycję.

W chwili jednak, gdy tylko co opuścili mieszkanie, Szejer, wyjawywszy ukryte tepe narzędzie, jednym uderzeniem w głowę położył żonę trupem na miejscu.

Następnie, dla zatarcia śladów swej zbrodni, trupa zaniósł o wiorstę drogi od miejsca przestępstwa i wrzucił do dołu napelnionego wodą.

Poczem najspokojniej powróciwszy w stronę domu, wsiadł na oczekującą nań furmankę i udał się w kierunku Radoszyc.

Widziano go, jak wsiadał tegoż wieczora do wagonu idącego z Końskich ku Bzinowi.

Sprawca zbrodni zniknął bez wieści wraz z pieniędzmi.

Władze policyjne, pomimo energicznej pogoni, nie zdołały dotąd schwycić zbrodniarza.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 30-go grudnia rada miejska warszawska dobroczynności publicznej przyjmować będzie podania od osób, ubiegających się o wsparcie z zapisu małżonków Sonnenbergów i synów ich. Na wsparcie przeznaczona jest suma rs. 2828 kop. 48, z której 1/2 dla ubogich krewnych zapisodawców i 1/2 dla obcych ubogich starozakonnych.

— D. 30-go grudnia, o godz. 1-ej po południu, w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa (Krak.-Przedm. № 66-ty), odbędzie się na dochód Towarzystwa dobroczynności odczyt p. Ignacego Dąbrowskiego p. t. „Sonata” (dokończenie nowelki pióra prelegenta).

Ze świata.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 27-ym b. m.:
„W ciągu kilku tygodni po raz już drugi dotąd niewyśledzona zbrodnica ręka zapuszcza ogień w tutejszej fabryce wyrobów stolarskich, należącej do braci Muranyi i Spółki. Ogień wybuchł w niedzielę rano, gdy w fabryce wcale nie ma robotników, mogących nieść ratunek, a jak zdołano stwierdzić, w miejscu, gdzie jest podłożony, zlewane bywają naftą odpady drzewne. Dzięki wysiłkom miejskiej straży ogniowej, fabryka, w ten sposób dwa razy już puszczana z dymem, nie spłonęła całkowicie, lecz właściciele ponieśli szkody, obliczone razem na przeszło 20,000 złr. Policja śledzi sprawców, a mieszkańcy zaciągają się bardzo sensacyjnymi temi wypadkami i z niecierpliwością oczekują pozytywnego wyniku zarządzonych dochodzeń. — Pani Lucyna Kotarbińska po powrocie z Berlina otwiera w Krakowie po Nowym Roku zakład robót artystyczno-przemysłowych dla kobiet. — Prezesem tutejszego Towarzystwa lekarskiego wybrany został profesor uniwersytetu dr. Walentowicz; wiceprezesem docent dr. Bossowski. — Uroczysty ingres księcia biskupa Puzyny nastąpić ma w pierwszych dniach r. p. — Do rady miejskiej krakowskiej z wyborów uzupełniających powołani zostali pp. Wawrzyniec Bujański, przemysłowiec, i Herman Fritsch, kupiec. — Z d. 1-ym stycznia r. p. ustaje obieg austriackich monet zdawkowych, t. zw. czterocentówek i dwudziestocentówek. Pieniądże papierowe jednoguldenowe mają obieg tylko do d. 1-go lipca r. p., do końca zaś tego roku przyjmowane jeszcze będą w kasach państwowych. — W salach wystawy sztuki w każdą niedzielę i święto w południe przez godzinę przygrywać będzie orkiestra cywilna miejska „Harmonji”. Nie wpłynęło to na podwyższenie cen wstępu na wystawę.”

× Samobójstwo. *Münchener Neueste Nachrichten* donoszą, iż w pobliżu Wiednia, pod stacją Zauchtl, na linii kolei północnej wyskoczył z wagonu sypialnego jadący z Kijowa syn właściciela ziemskiego, Aleksander Barczewski. Nazajutrz samobójca z odniesionych ran życie zakończył. Przyczyną samobójstwa miała być nieszcześliwa miłość.

× Rzeczywistość z romansu. Hypnotyzer Czyński, którego występną działalność dostatecznie w tych dniach oceniły sądy monachijskie, nie umiał nawet w swoich oszustwach być oryginalnym. W r. 1890-ym, a więc cztery lata temu, Karol Emil Franzos napisał romansido p. t. „Judyt Trachtenberg”, w którym rozwinął intrygę najzupełniej taką samą, jaką zastosował p. Czyński do swojej ofiary drezdeńskiej. *Nil novi...*

× Sympatja elektryczna. Dzienniki amerykańskie donoszą następujące szczegóły o ostatnim odkryciu Edisona. Zasada aparatu jest małej telefon kieszonkowy, umieszczony w pudełku, podobnym formą do dwukopertowego zegarka. Na cyferblacie porusza się igła busoli,

ulegającej wpływom urządzenia wewnętrznego. Przy pomocy tego aparatu, bez użycia jakichkolwiek przewodników drucianych, z jakiegokolwiek odległości, można się porozumiewać z osobą, zaopatrzoną w podobny aparat, który jednocześnie jest wysyłaczem i odbieraczem. Według Edisona, sama myśl człowieka, wyrażona na ten lub ów przedmiot, może wywołać prąd elektryczny o sile, dostatecznej do przesłania myśli na odległość. Jest to t. zw. zjawisko sympatji elektrycznej. Tak przynajmniej twierdzą dzienniki amerykańskie, na których odpowiedzialność wiadomość o najnowszym odkryciu Edisona podajemy.

BANKI MYŚLANE.

— Są ludzie, którzy do ostatnich chwil życia pocieszają się słowami: „Ba, gdybym tylko chciał...”
Zakłopotanie, z którym spotykamy człowieka dla nas zasłużonego, jest pierwszym stopniem niewdzięczności.

W pracowni malarza.
— Cóż to za obrazek, okryty kurzem.
— A! to moja robota z przed lat czterech.
— Cóż przedstawia?
— Czyż ja mogę pamiętać, co przedstawia obraz, malowany cztery lata temu?

Pocziwieci
— Ileż pan zapłacił za wycięcie odcisków? — pyta lekarz znajomego.
— Rubla.
— Co? rubla? Za tę cenę byłbym panu głowę uciął!...

Co się stało? Siedzi w domu
I wieczorem dziś nie znikną
Mąż, choć codziennie z domu chadza
Do resursy na wiślicka,
Ale rzecze: „Moja żonko,
Mój aniołku drogi, złoty,
Do resursy, jako żywo,
Nie mam dzisiaj isie ochoty.”
Na to żonka: „Bądźże dobrze,
Więc zagrajmy w karty sobie,
By zaś było zagrać o co.
Propozycję taką robię:
Ot, zagrajmy, mężu miły,
O kapelusze dla mnie nowy.”
Przymierzalam go dziś rano,
Z pięknej tkaniny jest dzietowej.
Jeśli przegram — to zapłacisz,
Jeśli przegram — ciężką pracę
Sobie zadam i z pieniędzy
Twoich sama ja zapłacę...”
Mąż, westchnawszy, do kart siada,
Szepcząc sobie nie bez racji:
„Co też ja tu wygrać mogę
W tej niewieszkiej kombinacji?”

NEKROLOGJA.

† S. P.
Katarzyna z Ciesielskich
Kozłowska,

po krótkich cierpieniach, dnia 25-go grudnia 1894 r. zasnęła w Bogu w Dębowej Górze, przeżywszy lat 80.

Nabożeństwo żałobne za spój jej duszy odbędzie się w dniu 20-ym b. m., to jest w sobotę, w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, w sobotę, dnia 29-go b. m., o godzinie 9-ej zrana, na które zaprasza
1552

† S. P.
JÓZEF PIASECKI,

sekr. sądu handlowego,
w dniu 22-im b. m. zakończył życie; Bóg ukoił jego cierpienia. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, w sobotę, dnia 29-go b. m., o godzinie 9-ej zrana, na które zaprasza
6007

† W sobotę, tj. dnia 29-go grudnia, jako w rocznicę śmierci
† S. p. Romana Wierzchlejskiego,
odbędzie się msza święta w kościele św. Aleksandra, o godzinie 9-ej zrana,
— 5992

† S. p. Józef BUŁAKOWSKI,

KAWALER.

opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 60, zasnął w Bogu d. 26 grudnia 1894 r. Pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego na wyprowadzenie zwłok w dniu 29 b. m., tj. w sobotę, o godz. 2-ej, z kościoła przy szpitalu św. Jana Bożego na cmentarz brudziński.
6021

† S. P.
**Bernard Karol
VON DERFELDEN,**

naczelnik powiatu łowickiego, radca stanu
i kawaler wielu orderów,
przeżywszy lat 63, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł w mieście Łowiczu dnia 14 (26) grudnia 1894 r. Przeniesienie zwłok do grobu rodzinnego w Męczeniu, gubernji łódzkiej, odbędzie się w niedzielę, to jest dnia 18 (30) grudnia 1894 r.
6012

W sobotę, to jest dnia 29-go b. m., w kaplicy literackiej przy kościele św. Jana, o godzinie 9-ej zrana, jako w dniu imienia

† S. P.
**TOMASZA
Borowskiego**

odbędzie się msza święta, na którą zaprasza się rodzinę, krewnych i przyjaciół.
6014

† Za spój duszy s. p.
Franciszka Strycharzewskiego,
b. naczelnika dyrekcji ubezpieczeń, odbędzie się nabożeństwo d. 29-go grudnia, o godz. 8 i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, na które pozostała rodzina zaprasza.
— 6005

† We czwartek, to jest dnia 3-go stycznia r. p., jako w rocznicę śmierci

† S. p. Marji z Marcinkowskich
PRZANOWSKIEJ,
odbędzie się msza żałobna, o godz. 10-ej zrana, w kościele św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej.
5977

W dniu 27 b. m., o godzinie 9 wieczorem, opatrzony św. Sakramentami, w wieku lat 92 zakończył życie po długiej chorobie

† S. P.
**FRANCISZEK KSAWERY
Chlebowski,**
b. obywatel ziemski.
Nabożeństwo żałobne za duszę nieboszczyka odbędzie się przy jego zwłokach w kościele W.W. Świętych na Grzybowie w niedzielę, o godz. 11-ej przed południem, po ukończeniu którego nastąpi wyprowadzenie na cmentarz Powązkowski. Na to nabożeństwo i na wyprowadzenie pozostała w głębokim smutku rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych nieboszczyka.

† W dniu 29 grudnia, w sobotę, jako w wigilię imienia
† S. p. Eugenjusza Dziewulskiego
odprawiona będzie msza święta w kościele po-pijarskim o godzinie 10-ej.
6011

† S. p. Wacław Rajgierski,
syn Feliksa i Matyldy z Kalinowskich,
zmarł d. 27 b. m., przeżywszy lat 16. Pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych na eksportację zwłok d. 29-go b. m., tj. w sobotę, o godzinie 2-ej po południu, z domu przy ulicy Złotej № 24 na cmentarz brudziński.
6017

† Dnia 29 grudnia, jako w rocznicę śmierci
† S. p. Pelagji z Suffczyńskich Łaniewskiej,
odbędzie się w kościele Opieki św. Józefa (po-wizytowskim), o godzinie 9-ej zrana, msza żałobna, na którą pozostałe dzieci krewnych i przyjaciół zapraszają.
6000

† W dniu 29 b. m., to jest w sobotę, odprawiona będzie msza żałobna o godzinie 10-ej w kościele Panien Kanoniczek (św. Andrzeja) za duszę
† S. p. Wandę z Rutkowskich
hr. Ostroróg-Sadowskiej.

W dniu 20-ym b. m. pochowane zostały zwłoki
B. P.

SAMUELA Wintera

zarządzającego filją naszego Towarzystwa
w Warszawie.

Obdarzony wysokimi zaletami charakteru, całkowicie oddany trudnym swoim obowiązkom, przedwcześnie zmarły zaszczytnie sobie zupełne nasze uznanie i pozostawiwszy w szczerym żalu przedstawicieli instytucji, której był gorliwym współpracownikiem, pozostawił po sobie trwałe u nas wspomnienie. Cześć jego popiołom.

**Zarząd Towarzystwa akcyjnego wyrobów wełnianych i bawełnianych
M. SILBERSTEINA**

1561

w m. Łodzi.

Wszystkim obywatelom, sąsiadom, a szczególnie szanownemu pastorowi Tochtermanowi za oddanie ostatniej posługi bratu naszemu

s. p.

Jakóbowi Grossman,

zmarłemu w majątku własnym, Widok Mokotowski, składamy niniejszem serdeczne podziękowania.

5998

RODZINA.

+ Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w pochowaniu zwłok s. p. **Antoniego ZALESKIEGO**, b. kupca, ostatnio sekretarza Giełdy, pozostała wdowa i dzieci szła „Bóg zapłać”.

1560r

+ Wszystkim, którzy raczyli odprowadzić zwłoki męża i ojca naszego

6002

s. p. d-ra

ADAMA NEMITZA,

oraz tym, którzy na własnych barkach drogie nam szczątki zanieśli do grobu, składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

† Podziękowanie.

Jeżeli w ogóle oddanie ostatniej przysługi zmarłemu stanowi miłe wspomnienie dla pozostałej rodziny, to o ileż droższemu musi być dla nas wspomnienie tak serdecznego i szczerego uczczenia szczątków niezapomnianej pamięci męża i ojca naszego s. p. **Szczepana Dramińskiego**.—Wzruszeni do głębi sercem tą życzliwością i uznaniem, jakich byliśmy świadkami, choć w tych kilku słowach zasyłamy serdeczne podziękowanie kolegom, przyjaciółom, całej palestrze, magistraturze, tym wszystkim, którzy na własnych barkach ponieśli drogie nam zwłoki z kościoła aż do grobu, jak również i tym, którzy przez usta przedstawiciela swego serdecznym i ciepłym słowem, uczcili nad mogiłą pamięć męża i ojca naszego.—„Bóg zapłać wszystkim!” Wdzięczność i pamięć o dniu dzisiejszym trwać będzie w sercach naszych do grobowej deski.

5989

Zona z rodziną.**Z Petersburga.**

W Mosk. wied. znajdujemy obszerny artykuł p. t. „Kwestja Polska”. Artykuł ten podajemy poniżej w całości, rejestrując go obok głosów gazet petersburskich: *Grażdanin* i *Swiet*.

„Z liczby kwestyj, które niepokoiły Europę w ciągu XIX-go stulecia, kwestja polska została rozstrzy-

gnięta przez samo życie w sposób najbardziej jasny. Zdawałoby się, że zbyteczne są do tego wszelkie komentarze w Rosji, gdzie polacy znaleźli wszystko, czego nie byli w stanie stworzyć sami dla siebie, a więc trwały porządek i zabezpieczenie praw całej masy ludu polskiego. Jednakże w ostatnich czasach społeczeństwo russkie znów zaczęło mówić o polakach.

W interesach samych polaków nie chcielibyśmy rozwodzić się o tych smutnych a często oburzających faktach, o których pogłoski dochodzą do nas z Warszawy. Ale nie dobrego nie przepowiada polakom objawiający się wśród nich nastrój. Nie dobrego nie zapowiada im i te dobrodusze ustępstwa, jakie polacy, na swoje nieszczęście, znajdują czasami wśród russkich. Dlatego w interesie wspólnym nie wadzi przypomnieć o tych wskazówkach historycznych, które określiły, jakimi powinny być stosunki russo-polskie.

Te wskazówki historyczne dowodzą, że polakom jest wymienienie w Rosji, dopóki na scenę nie wychodzi osławiona „kwestja polska”. Dopóki jej nie ma, dopóki polacy żyją, jak należy wiernym poddanym Wszechrosyjskiego Monarchy, i jak przystoi synom wielkiej ojczyzny russkiej, do której polaków nie według ich zasług, lecz ze szczególnej łaski Bożej włączył bieg wypadków historycznych, dopóty naszym współbraciom nadwiślańskim jest pod każdym względem wymienienie. Kraj ich kwitnie, plemię ich rozwija się i jeżeli większość krajów europejskich może słusznie zazdrościć mieszkańcom Rosji, to w samej Rosji prawie wszystkie inne okolice mogą zazdrościć dobrobytowi kraju Nadwiślańskiego. Ale jak tylko na scenę wyjdzie „kwestja polska”, wszystko rozpada się w proch. Stosunki płaczą się. Iluzja niweczy rzeczywistość i wszystko kończy się takimi katastrofami, jakie polacy stworzyli dla siebie w latach 1831-ym i 1863-im.

O tej fatalnej własności kwestji polskiej należało pamiętać zarówno russkim, jak i to szczególnie, polakom. Należałoby także pamiętać, dlaczego mianowicie „kwestja polska” staje się zawsze tak smutnym faktem, że na jej powstanie nie należy pozwalać w żadnym wypadku i w żadnej formie. Powtarzamy „w żadnej formie”, ponieważ pojawiając się w ukrytej i zamaskowanej formie w rodzaju np. „pogodzenia się” z polakami, staje się ona jeszcze więcej kłamiwą i wywołuje jeszcze więcej zamętu w stosunkach wzajemnych pomiędzy polakami a resztą cesarstwa.

I rzeczywiście czem jest owo „pogodzenie się”, o którym obecnie zaczynają mówić polacy, nazywający się „dobromyślnymi”? Któż to i z kim ma się godzić? Ani russey, ani cesarstwo rosyjskie nie ma żadnej potrzeby ani możliwości godzenia się z polakami, z tej prostej przyczyny, że nigdy nie wywoływali ani nie wywołują kłótni. Oczywiście publicyści polscy mogliby z pożytkiem zwrócić mowę o zgodzie do pewnej części swoich współrodaków. Rozumie się, że społeczeństwo polskie dobrzeby zrobiło, gdyby się pogodziło z faktem należenia do cesarstwa rosyjskiego. Oczywiście społeczeństwo polskie postąpiłoby tylko rozumnie i zgodnie z obowiązkiem wdzięczności, gdyby potępiło pogardą wszelkie wrogie usposobienie względem Rosji, wszelkie nieuszanowanie względem władzy russkiej, wszelkie bezsensowne i haniebne ekscesy rewolucyjne, w rodzaju czerzenia rozbójniczych tryumfów Kilińskiego itd. itd. Mowa rozumnego polaka, skierowana w tym duchu, miałaby znaczenie głębokie i szacowne. Ale co znaczy, gdy polacy zapraszają nas do zgody?

W jakim to duchu i w jakim sensie mamy się godzić my, russey? Co my robimy względem polaków takiego, czegośmy nie robili i w każdej russkiej gubernii, która pozwala sobie względem cesarstwa choć na setną część tych ekscesów i tej nieprawomyślności, na jaką pozwalają sobie polacy? Co my mamy zaprzestać robić, aby się pogodzić z polakami?

Polacy ze wszystkich russkich poddanych zachowują się najgorzej. Dlatego też zmuszają oni rząd do pewnych ostrożności. Jednakże nawet i przytem polacy używają w Rosji takiego bezpieczeństwa swoich praw i takiego dobrobytu, jakiego nigdy nie mieli i nie mieliby bez Rosji. Czego więc jeszcze pragną? Osoba i własność polaka znajdują się pod taką opieką prawa, jak i każdego innego poddanego russkiego. Przemysł Nadwiślania korzysta ze wszystkich przywilejów russkiego przemysłu; religja, którą wyznaje polak, korzysta ze swobody i opieki. Polacy mają nawet więcej środków do kształcenia się, niż większość russkich. Polacy przepelniają wszystkie gałęzie służby wojskowej i cywilnej. Nauka polska, sztuka, literatura kwitną właśnie w Rosji, nie zaś w byłej Wielko-Polsce, gdzie wkrótce nie będzie słychać i mowy polskiej, i nie w starożytnym ognisku oświaty polskiej, w austriackim Krakowie. Z tego, co mają russey, czego nie mają polacy w Rosji?

„Na to pytanie odpowiadają tylko szeregiem zmy-

śleń i skrzywieniem faktów. W rzeczywistości jednak—polacy w Rosji nie mają tylko tego, co by mogło im posłużyć za narzędzie do utrzymania separatyzmu narodowo-państwowego. Bełkomyślne lub też świadomie kłamiwe zaproszenia russkich do jakiegokolwiek zgody zawierają w sobie tylko chęć pozyskania tego, co by im posłużyło do walki z Rosją.

„Otóż my, rzecz naturalna, nie możemy i nie powinniśmy im tego dawać. Gdyby nawet znów pojawiło się w Rosji to osłabienie, które przeżyliśmy po roku 1860-ym i gdyby polacy otrzymali od russkich narzędzia do walki z Rosją, to byłoby to tylko chwilowym i szkodliwym dla polaków głupstwem z naszej strony. Fakty silniejsze są od naszych życzeń, silniejsze nawet od naszych głupstw, co polacy mogli sprawdzić w 1863-im r. Jakiemibyśmy iluzjami nie oszukiwali siebie wraz z polakami, rzeczywistość może nas doprowadzić na drodze takiej „zgody” do nowego starcia, w którym zwycięży oczywiście silniejszy. Dlatego więc znów powtarzać to doświadczenie?”

„Jeżeli polacy chcą rzeczywiście zgody, to nie mają potrzeby mówić o zgodzie; niech sobie żyją spokojnie, pracując uczciwie dla dobra naszej wspólnej ojczyzny. Wszelkie zaś odłączenie polaków od wszechrosyjskiej jednoci jest samo przez się faktem walki. I ów fakt podaję nam jako środek ugody! Potrzeba wielkiej dozy jezuityzmu albo fatalnej lekkomyślności, aby tak stawiać kwestję. Potrzeba wielkiej prostoty i dobroduszości ze strony russkich, aby przyjęli tak postawioną kwestję.

W rzeczywistości nie mamy potrzeby nie zmieniać w stosunkach naszych do polaków. Sprawa ta oddawna załatwiona jest przez historję. Aby żyć szczerze razem, polacy i russey powinni przede wszystkim nie zapominać, że polacy, jako narodowość państwowa stanowią nonsens. We wschodniej Europie niema miejsca dla dwóch narodów państwowych. O tem mogli przekonać się dostatecznie polacy i russey przez całe stulecie swego sąsiedztwa. Jest to fakt, którego ani my ani polacy zmienić nie jesteśmy w stanie. Narodowość polska może istnieć, nie wchodząc w kolizję z Rosją, tylko jako narodowość lokalna, jako jedna z wielu narodowości wielkiej wspólnej russkiej ojczyzny, jako część jednej całości. Wszystko, co utrzymuje ideę „Polski”, jako czegoś oddzielnego od Rosji, prowadzi koniecznie do walki. A polacy chorują na to marzenie polityczne, które odradza się w nich przy najmniejszej ludzkiej wzmiance. Wszelką instytucję, każdą organizację obracają oni na narzędzie walki. Polityką zarażają oni swój kościół, w narzędzie polityczne zmieniają organizację ekonomiczną itd. Rozumny polak, znający tę chorobę swojego plemienia, nie powinien pragnąć niczego, co by wiodło na pokuszenie tak silne, aby mu się oprzeć nie można było. Ze swojej strony i russey powinni pamiętać, że wszelkie z naszej strony ustępstwa dla tej choroby plemienia polskiego są nierozumne i niehumanitarne.

Russey, sami przesiąknięci dyscypliną państwową, bardzo skłonni są, będąc dobrodusznymi, do zapominania o tej różnicy pomiędzy sobą a polakami. Polacy powiadają, jakoby już porzucili iluzję i że pragną zgody, więc russkiemu zaraz mięknie serce. Dlaczego się nie pogodzić, dlaczego dobrym ludziom nie poczynić „ustępstw”? Rozumie się, oni na początek nie wymagają wiele. Potrzeba im tylko nieco więcej „własności”, jakiegoś ziemstwa, jakichś niewinnych punktów organizacji „narodowej”, a głównie tego, aby russka administracja więcej im „wierzyła” i mniej ich „pilnowała”. Dlaczego nie zaspokoić tak niewinnych pragnień ludzi, którzy chcą się „pojednać”, „zapominając o przeszłości” i t. d. Na tę wędkę russki daje się łapać tak łatwo. A tymczasem polacy w danym wypadku oszukują siebie, jeżeli jeszcze nie oszukują nas. Dla nich to tylko „pierwszy krok”, za którym musi nastąpić drugi i dziesiąty. Wśród nich zaraz pojawia się marzenia o „Polsce od morza do morza” i t. d. Po dwóch lub trzech latach praktyki „niewinnych” instytucyj narodowych polacy skłonią nas do kroków surowszych, na co w odpowiedzi z bezgranicznej lekkomyślności politycznej powstaną wszelkie spiski, komitety, intrygi zagraniczne, a w rezultacie jedno wyjście—nowe uspokojenie buntu.

Bardzo być może, że niektórzy polacy, rozumując obecnie o „pojednaniu” z naszej strony, sami nie rozumieją do czego idą i dokąd nas prowadzą. Ale my nie powinniśmy zapominać o tem. My znamy polaków przez całe setki lat i z nimi, jako z częścią składową Rosji, poramy się przeszło stulecie. Dosyć nas polacy nauczyli. Byłoby nie do darowania zapominać, że polacy, tak zdolni w innych gałęziach życia kulturalnego, pod względem politycznym stanowią jakąś wiekiastą „młodzież”. Polak, zamknięty w pewnych ramach, może być wybornym służbistą, ale trzeba, żeby te ramki były przez kogo zrobione—przez niemca lub russkiego. Pozostawiony samemu sobie pod względem politycznym, polak jest roman-

tykiem i fantasta. Dla własnego więc dobra polaków nie powinniśmy dawać im nic takiego, co mogło ich ułatwić nieposłuszeństwo. Być może zład wypływają dla nich pewne niedogodności, ale czyż rewolucja i bunt są lepsze? Czyż lepiej będzie, gdy nasza siła, teraz tylko czuwająca nad nimi, zmuszona będzie do uspokajania ich?

„Lekkomyślni z natury, polacy spędzili 800 lat swojego samodzielnego życia w najniezdrowszej szkole. Wszystkie tradycje historyczne, które u innych narodów stanowią źródło dyscypliny, dla polaków stały się katechizmem anarchii politycznej. Szkoła ich organizacji w XIX-em stuleciu jeszcze była gorsza. Jest to szkoła spisków i buntów, szkoła rewolucji. Teraz polacy mogą mówić, że przyszli do rozumu, ale słowem ich zaprzeczają fakty. Gdyby polacy rzeczywiście przyszli do rozumu, to zrozumieliby nareszcie, jak wielkie szczęście stanowi dla nich zlanie się z Rosją. Wtedy nie żądaliby od nas dla siebie szkodliwych ustępstw i pobjażeń. Wtedy prosiliby nie o zmniejszenie, lecz o zwiększenie dozoru nad nimi. Ażeby przerobić polaków, niezbędna jest dobroczynna dyscyplina, ocalająca ich od porywów politycznych. Polacy powinni prosić, aby administracja rumska w Nadwiśliniu była jak można najczujniejsza, a rumska siła jaknajgroźniejsza, aby w nich, wobec ciągłego widoku niemożności, zginęła sama myśl o politykowaniu, spiskach, rewolucjach itd.

„Ale polacy jeszcze nie doszli do rozumu, nie poznali własnego pożytku. Tem niemniej my jesteśmy obowiązani wiedzieć o tem i stać na wysokości zadania, zachowując rozsadek za dwóch.

„Nie mamy potrzeby godzić się, gdyż nigdzie nie ujawniamy i nie czujemy nienawiści. Nic złego polakom nie robimy, przeciwnie, obdarzamy ich najlepszym dobrem — porządkiem, którego oni sami nie są w stanie sobie zapewnić. Nigdyśmy nie utrudniali i nie ograniczali pracy twórczej społeczeństwa polskiego w przemyśle, nauce, sztuce. Ale dla naszego wspólnego dobra nie możemy dawać polakom nic takiego, co mogło stanowić narzędzie do ich politykowania, żadnych instytucji „samorządu”, żadnych form „organizacji narodowej”, a przede wszystkim nie powinniśmy ani na włos osłabiać dozoru nad polakami, dopóki oni sami się nie przekonają, że dostatecznie się zrusyfikowali pod względem politycznym, że stali się wiernymi synami wielkiej ojczyzny, do której ich wbrew woli, lecz dla ich dobra przywiązała wszechmocna ręka historii.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

J. E. HR. SZUWAŁOW.

Petersburg 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Petersburg. Listok donosi, że nowy generał-gubernator warszawski hr. Szuwałow wyjeżdża do Warszawy w d. 22-im grudnia (st. st.).

Petersburg 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — W uzupełnieniu notatek biograficznych o hr. Szuwałowie, dzienniki dodają, że hr. Paweł Szuwałow był po raz pierwszy ożeniony z hr. Bobryńską. Najstarszy syn jest zarządzającym pałacem Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Sergiusza Aleksandrowicza i jest ożeniony z córką ministra Najwyższego Dworu hr. Woroncowową-Daszkową. Z trzech córek hr. Pawła Szuwałowa zamężne są dwie — jedna jest za bar. Knorringiem a druga za hr. Stackelbergiem.

Petersburg 28-go grudnia. (T. pr. K. W.) — Na posiedzeniu członków tutejszej rady miejskiej uchwalono dla okazania Francji wdzięczności za współczucie jej w dni smutku, przesłać narodowi francuskiemu za pośrednictwem hr. Montebello, posła rzeczpospolitej francuskiej, odpowiedni adres. Oprócz członków rady, adres podpiszą wybitniejsi i zamożniejsi obywatele miejscy. Adres ma być umieszczony w artystycznie odrobionej szkatułce.

Petersburg 28-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Ogłoszono, że właściciele akcji kolei południowo-zachodnich otrzymają po 105 rs. 82 kop. za akcję. Deklaracje mogą być składane do d. 21-go grudnia, a wypłata rozpocznie się od d. 2-go stycznia.

Petersburg 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Prezes dyrekcji teatrów warszawskich, generał Karandiejew zaproponował artyście Sazonowowi utworzenie trupy dramatycznej, która by dawała przedstawienia w Warszawie podczas wielkiego postu. Oczekują w tej mierze decyzji dyrekcji teatrów petersburskich.

kuja w tej mierze decyzji dyrekcji teatrów petersburskich.

Petersburg 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Starszy prezes izby sądowej warszawskiej, Aristow, bawi obecnie w Petersburgu.

Kijów 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Opowiadają, że południowo-ruski Bank cukrowni czy pochłonie oddział Banku międzynarodowego i inny istniejący tu oddział bankowy. Głównymi założycielami nowego Banku są Tereszczenko i Brodzy. Hr. Branicki do ich liczby nie należy.

† HENRYK RODAKOWSKI.

Lwów 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Umarł tu znakomity malarz Henryk Rodakowski.

(Sztuka nasza traci w Henryku Rodakowskim jednego z najpoważniejszych i najwykwintniejszych swoich przedstawicieli. Urodzony w r. 1823-im we Lwowie, kształcił się w Wiedniu i w Paryżu (u Cogniata). W r. 1852 i 1855-ym otrzymał tu dwa medale, wkrótce potem legję honorową. Z wielkich jego kompozycji najslawniejszą jest „Wojna kokosza”, uznana w Europie za arcydzieło. Jako portrecista nie miał sobie Rodakowski u nas równego. Portrety jego obok siły prawdy i uderzającego podobieństwa tchnęły nieporównanym wdziękiem pędzla i celowały mistrzostwem subtelnej techniki. Od kilku dziesiątków lat Rodakowski mieszkał stale we Lwowie. W ostatnich czasach krążyły poważne pogłoski o zamianowaniu go dyrektorem krakowskiej Akademii sztuk pięknych po zgonie Matejki; przyp. red.)

† KRÓL FRANCISZEK.

Wiedeń 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Z Arco donoszą o zaszczytnej tamże śmierci byłego króla neapolitańskiego Franciszka II-go.

(Franciszek II-gi Marja Leopold, najstarszy syn Ferdynanda II-go urodził się dnia 16-go stycznia r. 1836-go, ożenił się w d. 3-im lutego 1859-go r. z Marią, córką księcia Maksymiljana bawarskiego, wstąpił na tron królestwa Obojga Sycylii po ojcu swoim w d. 22-im maja 1859-go r., pod wpływem wstrząszeń rewolucyjnych przywrócił konstytucję z roku 1848-go, opuścił w d. 6-ym lutego r. 1860-go zagroźony przez Garibaldiego Neapol, cofnął się do Kapui a ztąd do Gaety i d. 13-go lutego 1861-go r. kapitulował. Odtąd mieszkał przeważnie w Rzymie i na Rivierze; świeżo przybył do Arco w odwiedziny do arcyksięcia Albrechta i tam zachorował w d. 24-ym b. m. w sposób, odrazu nie pozostawiający żadnej nadziei; przyp. red.)

PRZESILENIE NA WĘGRZECH.

Budapeszt 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Na wczorajszej konferencji stronnictwa liberalnego prezes gabinetu Wekerle oświadczył, iż gabinet podał się do dymisji, ponieważ nie posiada już tej miary zaufania monarszego, jaka niezbędna jest do sprawowania rządów. Podniósł on odniesione przez rząd sukcesy i wyraził przekonanie, iż zmieniają się tylko osoby, system zaś pozostanie, jeżeli stronnictwo i kraj będą trzymały silnie swój sztandar. Wiceprezes klubu stronnictwa liberalnego, Ignacy Daranyi, i hr. Czaky w gorących przemówieniach wysławiali niepożyte zasługi dla kraju Wekerlego, a zarazem mądrość polityczną i poczucie prawa u cesarza. Reakcja jest niemożliwa.

Wiedeń 28-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz powraca tu z Budapesztu w niedzielę, a w d. 2-im stycznia udaje się tamże napowrót, poczem nastąpi decyzja w sprawie przesilenia ministerjalnego.

SPRAWA DREYFUSA.

Paryż 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Pani Dreyfus będzie towarzyszyła mężowi swojemu do Nowej Kaledonii. Jest ona głęboko przeświadczona o niewinności swojego męża.

Paryż 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Dwaj osiedli w Mühlhuzie bracia Dréyfusa otrzymali rozkaz cofnięcia swoich synów z Belfortu, gdzie odbywają szkoły.

Paryż 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rewizja procesu Dreyfusa będzie wzięta dopiero w przyszłym tygodniu pod obrady sądu.

MAJĄTEK HERZA.

Paryż 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Nieruchomości Korneliusza Herza sprzedano w drodze sądowej. Suma uzyskana wynosi 1½ miliona fr.; będzie ona zwrócona kompanji panamskiej.

MANEWRY ZIMOWE.

Berlin 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Komenda jeneralna korpusu gwardji ogłasza, że manewrów zimowych w tym roku nie będzie.

LIST CAVALOTTIEGO.

Rzym 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Manifest Cavalottiego, zwrócony wprost przeciw Crispimu, wywołał głębokie wrażenie z powodu niemiłosiernej krytyki nawet prywatnego życia Crispiego, a zwłaszcza stwierdzenia, że tenże za 50,000 lirów sprzedał Korneliuszowi Herzowi wielki krzyż orderu św. Maurycego. Dzienniki zauważyły, że gdyby zarzuty Cavalottiego były uzasadnione, Crispi nie byłby godnym piastowania kiedykolwiek rządów we Włoszech. Podobno dowody znajdują się w rękach Cavalottiego i kilku deputowanych francuskich.

OFIARY BURZY.

Londyn 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Podczas sobotniej strasznej burzy parowiec „Abydos” z Glasgow rozbił się w pobliżu wyspy Man. Cała załoga, złożona z dziewiętnastu ludzi, utonęła. W ogóle sygnalizowano dotąd 130 wypadków śmierci skutkiem burzy.

KATASTROFA NA KOLEI.

Berlin 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Na przestrzeni Karlshafen-Nordheim zetknęły się dwa pociągi towarowe. Pakmajster zabity, ośmiu ludzi ze służby ciężko rannych. Szkody materialne bardzo wielkie.

SPALENIE RANNYCH.

Londyn 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Z Montevideo (Urugwaj) donoszą, że federaliści podpalił szpital św. Gabryela. Stu dwudziestu rannych, którzy znajdowali się w szpitalu, spłonęła.

KONIEC WOJNY.

Amsterdam 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Z Batawji telegrafują, że gubernator jeneralny uznał wyprawę wojenną do Lomboku za skończoną. Radża Tamiangu, Silang, poddał się rządowi holenderskiemu.

DŁUGI GRECKIE.

Ateny 28-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Posłowie Anglii, Niemiec i Francji doręczyli ministrowi spraw zewnętrznych jednobrzmiące noty, w których bronią interesów zagranicznych wierzycieli skarbu greckiego i wzywają rząd grecki, aby wysłał swojego delegata, któryby w miejscowości położonej po za granicami Grecji nawiązał rokowania z komitetem wierzycieli.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Z Jokohamy donoszą: Jen. Nodzu, komendant pierwszej armji japońskiej, telegrafuje, że położenie rzeczy w Feng-huang-czengu nie zmienione. Generał Sung po klęsce z d. 19-go b. m. cofnął się do Nüczangu, a ztamtąd z częścią załogi tamtejszej podażył dalej w odwrocie. Rekonesanse donoszą, że 8,000 chińczyków z Cilco maszerują wzdłuż wybrzeża.

Berlin 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Cesarz Wilhelm wyraził telegraficznie ubolewanie swoje rodzinie lorda Randolpha Churchille'a z powodu jego ciężkiej choroby i prosił o informacje o stanie jego zdrowia.

Kopenhaga 28-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Królowa od kilku dni jest cierpiącą i nie opuszcza pokoju, aczkolwiek nie leży w łóżku.

Paryż 28-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Izby odroczyły się do połowy stycznia.

Marsylja 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Z powodu udziału w skandalu bankowym zawieszono

no w urzędowaniu tutejszego burmistrza, tudzież dwóch sędziów.

W Regio ponowilo się wczoraj trzęsienie ziemi.

Odpowiedzi Redakcji.

— **Panu W.** — Masz pan słuszność: najniebezpieczniej prowadzonym interesem w Warszawie jest biuro telefonów. To już wejście w przyszłość...

— **Panu Władysławowi Kl.** — Jest to sprawa budowniczych i higienistów, więc należy wystąpić w którymś z pism lekarskich.

— **Panu K. S. w Kaliszu.** — Dalszych szczegółów o wypadku nam nie telegrafowano, więc ich podać nie mogliśmy. Zresztą depesza była tak wyrażna, że pozostawało chyba podać nazwiska ofiar. To zaś mogło już interesować tylko w Ameryce.

— **Stalemu prenumeratorem z ulicy Aleksandra.** — Osoba, nie będąca członkiem Towarzystwa muzycznego, może być na koncert przez jednego z członków wprowadzona lub też nabyć bilet w kasie, jeżeli jest znana w kancelarii Towarzystwa.

— **Panu K. Ludkiewiczowi w Kielcach.** — Książka Ludwika Busslera p. t. „Instrumentationslehre”. W każdym razie nauka taka, bez dozoru dobrego nauczyciela, jest niedokładna.

— **Panu Py—Pu.** — Adresu wynalazcy dwukółowca o motorze benzynowym nie znamy.

Wiadomości handlowe.

Telegramy.

Berlin 28-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Ruble w gotówce 219 10 (wczoraj 219.05)

Ruble na dostawę 219 00 (wczoraj 219.—)

Berlin 28-go grudnia. (Telegr. pr. Kur. W.) — Giełda dzisiejsza pozostawała pod naciskiem. Wiadomość organu giełdowego, twierdzącego, iż według nowego prawa giełdowego zamierzone jest wprowadzenie pięcioletniej gwarancji banków dla emitowanych papierów, oraz przyjęcie dymisji gabinetu Werkerlego oddziaływały ujemnie na tendencję giełdy. Drożająca w dalszym ciągu gotówka na rynku pieniężnym również wywoływała nacisk na usposobienie giełdy. W dalszym ciągu obrad usposobienie giełdy poprawiło się. Koszty prolongacyjne dostaw rublowych wynosiły 95 fen. reportu.

Giełda.

Warszawa, 28-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały nam jednomyślnie kurs 220.—, co się równa kursowi 45.45 bez kosztów, gdy Petersburg cenil Londyn z terminem trzymiesięcznym po rs. 9.27½. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze rozpoczęło obroty kursem 45.67½ (odpowiadającym kursowi 218.90 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i podniosło tę cenę do 45.72½ (t.j. 218.70 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 5 kop. na korzyść Berlina i 7½ kop. na korzyść rubli przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego. W dostawach nie robiono dziś nic zupełnie.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 45.67½, 45.70 i 45.72½, przeważnie jednak po kursach 45.70 i 45.72½. Londyn krótki brano po 9.28½ i 9.29. Za Paryż krótki osiągnęto 37.10. Wiedeń krótki bez obrotów.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 45.87½, za Londyn krótki 9.30½, za Paryż krótki 37.35 i za Wiedeń krótki 75.40.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2%, w Paryżu 2½%, i w Wiedniu 4%, w stosunku rocznym.

Dyskonto zaś giełdowe w Berlinie 1½%, w Londynie 1%, w Paryżu 1½%, i w Wiedniu 3½%, w stosunku rocznym.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji cokolwiek mocniejszej. Żądano za listy likwidacyjne po 98.50 i po 98, stosownie do wielkości odcinków, a otrzymano za kilkanaście tysięcy rubli w sztukach po rs. 1,000 i 500 po 98.20 oraz po 98 za kilka tysięcy rubli w drobnych odcinkach.

Pożyczek premjowych nie notowano.

Renty 4% państwowej z roku 1894-go nabyto kilka tys. rubli po 94.95, chciano zaś zbywać po 95.50.

Pożyczek 4% wewnętrznym można było dostać po 96, wszystkie cztery serie.

Listy 4½% zastawne ziemskie starano się umieścić po 99.85, a umieszczono kilkanaście tysięcy rubli po 99.60, 99.65 i 99.70.

Listy 5% zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 102 pierwsze cztery serie i po 101.— trzy ostatnie serie, nabyto zaś kilkanaście tys. rubli najmłodszej serii po 100.80.

Listy zastawne 5% miasta Łodzi w żądaniu po 100 wszystkie serie, a zabrano kilkanaście tys. po 99.70.

Listów 5% zastawnych wileńskich można było dostać po 100.

Za 5% obligacje kanalizacyjne miasta Warszawy chcia-

no otrzymać po 100.50, a nabyto kilka tysięcy rubli po 100.35.

Akcje w żywym ruchu, przy tendencji mocnej, zwykłej. Sprzedano kilkanaście akcji Towarz. południowo-russkiego dniewprowskiego po 2330, 2332 i 2340. Wzięto kilkadziesiąt akcji Towarz. Lilpop, Rau i Loewenstein po 990, 995 i 1000, a z dostawą w dniu 10-ym stycznia r. p. kilkadziesiąt sztuk po 1010; zaznaczamy, że ten ostatni kurs jest już wyżej parę, akcji tych poszukiwano po 995. Zbyto kilkanaście sztuk akcji Tow. zakładów przedalni bawełny tkalni i blech. w Zawierciu po 625. Zbyto kilka akcji Tow. fabryki dawniej K. Rudzki i Sp. po 1825. Za sto kilkadziesiąt akcji zakładów pułkowskich zapłacono po 171, 171.50 i 172.—. Zapłacono za kilkadziesiąt sztuk akcji Towarz. zakł. briańskich po 341, 341.50, 342 i 342.20. Oddano kilkadziesiąt akcji Tow. Bałtyckiego wyrobu wagonów w Rydze po 1400, 1405, 1410, 1415, 1417.50 i 1420, do końca stycznia r. p. kilkanaście po 1432 i 1435 i do końca lutego r. p. po 1430 i 1440.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.48.

Monety notowano: półimperjały nowe po rs. 7.45, marki w gotówce po 46.—, guldeny w gotówce po 75.25 kop. i franki w gotówce po 37.50 kop., których zabrano kilkanaście tys. w banknotach po 37.20.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne, dla papierów procentowych lepsze, a dla dywidendowych mocne, zwykłe.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 10.99 do rs. 11.05 netto. Wiadro 78% rs. 8.75 do rs. 8.80—b%. Liczne zaofiarowania. Dowozy znaczne. Usposobienie słabsze.

Informacje.

— Upadłości. Z Białegostoku piszą do nas d. 25-go grudnia: „Przed kilku dniami świat finansowy tutejszy zaniepokojony został fatalną wieścią o bankructwie i nieczeczce za granicę S. Pokrajskiego, z którym obie tutejsze instytucje bankowe, jako też i wszyscy niemal bankierzy prywatni w starych pozostawali stosunkach. S. Pokrajski posiadał fabrykę wyrobów gumowych i kantor spedycyjno-komisowy w Grajewie oraz kantory bankierskie w Łomży i Warszawie. Pozazdrościł on widocznie laurów kolegom swoim po fachu, B. i F. Finkelsztajnom z Brześcia Litewskiego, którzy w r. z. o tej samej niemal porze roku, również zabrawszy co się dało gotówki, i pozarywawszy za równo ubogich, którzy wdowi grosz swój lokowali u nich, jako też wszystkich tych, którzy nie starając się sprawdzić, kto zacy i co posiadają, jak się okazało, powierzali im sumy, przewyższające niemal cały ich kapitał obrotowy, uznali za stosowne ukryć się na czas jakiś, aby potem powrócić i dać wierzycielom co łaska, 25 do 30 najwyżej procent należności. W ten sam sposób, a jak się zdaje i z tym samym zamiarem, urządził się obecnie i S. Pokrajski, którego pasywa obliczone są na 250 do 300,000 rs. Mieszkańcy Grajewa i Łomży oraz instytucje finansowe i bankierzy prywatni w Białymstoku, Grodnie i Warszawie są w olbrzymim bankructwie tem zainteresowani najwięcej. Część jednak spora pasywów pada też i na udział firm zagranicznych, zwłaszcza jednej królewickiej. Co ile wynosiły aktywa, sprawdzić dotąd jeszcze w ogólnym popłochu dokładnie nie zdołano. W każdym razie, w stosunku do długów, muszą one być bardzo i bardzo nieznaczne”.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 28 grudnia. — Dowozy bardzo małe, targ piątkowy wyłącznie prawie na owies, którego 400 korey sprzedano po 1.90, 2.00, 2.20 do 2.30 za korzec—gatunki średnie. Pszenicy 200 korey dostawiono, lecz nie było amatorów. Żyta wcale nie ofiarowano. Siano sprzedawano po 25 do 35 kop., słoma po 15 do 17 kop. za pud.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.**

	przyszło:	wyszło:	pozostało:
	2 wag.	— wag.	14 wagonów
Żyto	6	3	147
Owies	—	—	—
Maki żytniej	—	2	56
Maki pszennej	1	—	121
Kaszy jaglanej	2	—	16
Kaszy gryczanej	—	—	—
Ryżu	—	—	—
Pezenicy	—	—	40
Jęczmienia	—	—	42
Grochu	—	1	11
Gryki	7	1	63
Cebuli	—	—	—
Fasoli	—	—	4
Łoju	—	—	—
Makuchów	—	—	—
Maki kartoflanej	—	—	—
Kukurydzy	—	—	—
Soli	—	—	—
Rodzyneków	—	—	—
Prosa	—	—	—
Trzawy	—	—	—

Razem 18 wagonów 7 wag. 514 wagonów
Libawa, d. 24-go grudnia. — Pogoda piękna, — 20 R. Żyto (za 120 f. bez dopłaty w razie wagi wyższej, za strąceniem ½ kop. za funt, przy wadze od 115—120 funt. holend., zaś 1 kop. za funt poniżej 115 funtów) słabiej, suche piękne 51—53 kop., stare dobre 50 kop. do 51 kop. Owies biały słabo, litewski

suchy bez jęczmienia 46 do 47 kop., kurlandzki i litewski piękny 51—52 kop., najpiękniejszy 51—53 kop., miński 47 kop., ruski obroczy 52 kop., ruski ekonomiczny 40 kop. do 51 kop., ruski wyborowy biały 50—52 kop., szastany piękny 56—57 kop., czarny piękny 52—53 kop., czarno-psy 49 kop. Jęczmień słabo, pastewny suchy 49 kop., pienny 46 do 47 kop. Hreczka 67—68 kop. Groch suchy słabo, 53 do 57 kop., mało-ruski suchy 60 kop., ruski 60 do 61 kop., wilgotny trudno-sprzedawny. Boby pastewne 62 do 63 kop. Fasola 95 kop. Siemię lniane słabo, litewskie 7-miarowe 107 kop., ruskie piękne 7-miarowe 107—112 kop., stepowe piękne 7-miarowe 108 kop. do 111 kop., 6 miarowe 80—91 kop. Makuchy lniane słabiej, od 63—65 kop. Otręby pszenne bez zmiany, najgrubsze 45—46 kop., grubsze 40 do 43 kop., średnie 38—39 k., drobne 36—37 kop. Siemię konopne spokojnie, folwarczne 112½ kop.

Gdańsk, dnia 24-go grudnia. — Pszenica miała dziś lepszy popyt i ceny pełno utrzymane. Płacono za polską tranzyto biłą 745 gram. 97 mar., 750 gr. 97½ mar., wysoko-pstrą 763 gr. 98 mar.; za ruską tranzyto wybitnie czerwoną 780 gr. 96 mar., łagodnie czerwoną 708 gr. 78 mar., czerwoną obsadzoną żytem 732 gr. 76 mar., girkę 718 gram. 70 mar. za tonnę. Terminy tranzyto na kwiecień maj 100 mar. w zaofiarowaniu, 99½ m. poszukiwaniu, na maj-czerwiec 101 mar. w zaofiarowaniu, 100½ mar. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec 10¼ mar. w zaofiarowaniu, 102 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 97 mar. Żyto słabiej. Płacono za polskie tranzyto 70½ gram., 724 gram. i 750 gram. 75 mar. Wszystko za 714 gram. i tonnę. Terminy: na kwiecień-maj dolno-polskie 80 mar. w zaofiarowaniu, 79½ mar. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec dolno-polskie 81 mar. w zaofiarowaniu, 80½ mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 76 mar., tranzytowego 75 mar. Jęczmień targowano ruski tranzyto 665 gr. 69 mar., 674 gram. i 683 gram. 71 mar. za tonnę. Owies targowano tylko w towarze krajowym. Groch polski tranzyto na paszę 80 mar., ruski tranzyto na paszę 84 mar. za tonnę targowano. Wyka polska tranzyto chora 67 mar. za tonnę płacono. Rzeczka ruską tranzyto 67½ mar., za tonnę targowano. Konieczna nasiona biała 80 mar., 93 mar., czerwona 49 mar. za 50 kilogr. targowano. Otręby pszenne grube 2.90 mar., mialkie 2.50 mar., 2.55 mar. za 50 kil. targowano. Spirytus bez zmiany; nie podlegający cłu w towarze gotowym 50½ mar. płacono, podlegający cłu w towarze gotowym 51 mar. w poszukiwaniu, na grudzień 51 mar. w poszukiwaniu, na grudzień-marzec 51½ m. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku i Magdeburgu tendencja stała. Kurs w Gdańsku 220.65 mar. za 100 rs.

Szachy.

— „Rigaer Tageblatt” przedłożył do 4-go marca r. p. termin nadysłania kompozycji na konkurs zakończony, o którym wzmiankowaliśmy w rubryce z dnia 15-go lipca r. b.

— Znany berliński szachista, J. Mieses, powrócił już z kilkotygodniowej wycieczki do Moskwy i Petersburga, gdzie walczył z względem powodzeniem z niejszymi amatorami i mistrzami. Jedną z partyj jego niżej podajemy.

241. Partja nieprawidłowa.

J. Mieses—białe. pp. P. Otto i J. Zybin—czarne.

1) E2—E4, D7—D5. 2) E4: D5, D8: D5. 3) B1—C3, D5—D8. 4) G2—G3, E7—E5. 5) F1—G2, F8—C5. 6) D3—D3, G8—E7. 7) C1—E3, C5—B6. 8) G1—E2, B8—C8. 9) E3: B6, A7: B6. 10) 0—0, 0—0. 11) H2—H3, E7—G6. 12) F2—F4, E5: F4. 13) E2: F4, C6—E5. 14) D1—E2, C7—C8. 15) A1—E1, B5—B5. 16) A2—A3, C8—D7. 17) E2—F2, D8—C8. 18) C3—E4, F7—F5. 19) F4—D6, C8—B8. 20) F2—D4, B8—A7. 21) D4: A7, A8: A7. 22) H3—H4, F8—F6. 23) F4: G4, E5: G6. 24) D6—D3, F6—F8. 25) E8—D6, F8—F6. 26) D6—E8, F6—F8. 27) E8—D6, F8—F6. 28) D6—E8, F6—F8. 29) E8—D6, B7—B2. 30) H4—H5, F8—F6. 31) D6: F5, D7: F5. 32) H5: G6, H7: G6. 33) E1—E3, G8—H7. 34) E8—B8, A7—E7. 35) F1—F4, H7—H6. 36) G2—E4, F4: E4. 37) D3: E4, H6—G5. 38) B8: B6, E7—E6. 39) F4: F6, G7: F6. 40) B2—B3, G5—G4. 41) G1—F2, E6—D6. 42) F2—E3, G4: G3. 43) A3—A4, B5: A4. 44) B3: A4, F6—F5. 45) E4: F5, G6: F5. 46) E3—E2, F5—F4. 47) B6—B8, F4—F3. 48) E2—E8, D6—E6. 49) E3—D4, F3—F2. 50) B8—F8, E6—E8. 51) F8—F6, G3—G2. 52) D4—C5, E8—A8. 53) F6—G6, G2—F1. 54) G6: C6, A8—A5. 55) C5—D4, A5—F5. 56) C6—B6, F1—E2. 57) B6—B1, F5—F4. 58) D4—C5, F4—G4. 59) C2—C4, E2—D3. 60) B1—F1, G4—C4. 61) C5—B5, C4—F4. 62) A4—A5 i zgodzono się na remis.

ODPOWIEDZI.

— **Panu W. O.** — Na szachownicowym turnieju w City Chess Clubie pierwszą nagrodę otrzymał Harry N. Pillsbury; Lasker zaś także nagrodę zdobył na turnieju w New-Yorku, tak zwanym „in promptu”.

— **Pani B. W.** — Nie otrzymaliśmy; na szczęście stan rzeczy nie uległ przez to zmianie.

— **Panu L. H.** — W zakończeniach tego rodzaju, o ile nie można osiągnąć wspólnej zgody na nierozegraną, należy kontynuować partję jeszcze przez pięćdziesiąt posunięć, poczem nierozegrana wynika z mocy samego prawa.

— **Panu B. G.** — Owszem była wzmianka w odpowiedzi „mylnie rozwiązującym”, iż zadania 397 nie można rozwiązać przez 1) D1: C8+, z powodu 1) ... H3: C3; nie można również rozwiązać zadania: 399 przez 1) B5—D7+, F5—E3; 2) A5—C6+ z powodu 2) ... E3—D3; ani przez 1) G8: D5+, z powodu 1) F5—F4; zadania 400 przez 1) D8—B3+, E4—D4; 2) B3—B4+, D4—D5; 3) B1—A2+ z powodu B2—C4.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

Sprawozdanie stacji w Warszawie z dnia 28-go grudnia r. b.:

	Barom.	Włg.	Wiatr	Temp. C.	Temp. R.
D. 27-go g. 9 w.	748.9	90	Z	0.7	= 0.5
D. 28-go g. 7 r.	750.7	96	Z	0.0	= 0.0
g. 1 pp.	752.3	82	Z	1.6	= 1.2
W ciągu d. 27-go	Temperatura najniższa C. 0.0 = R. 0.0				
b. m.	najwyższa C. 3.5 = R. 2.8				
	Wysokość wody spadłej mm. 0.0.				

Dr. **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne**. Do 10 r. i od 3—5 po poł. Nowy-Swiat 36. 5824

1382 **Santal pur**, kapsułki z najlepszego olejku sandałowego (ol. santal. citr.) Cena fl. rs. 1, poleca apteka **L. Ziemińskiego**, magistra farmacji, ul. **Marszałkowska** wprost Zielonego placu.

"CORICIDE"
Amerykański plaster na odciski
poleca skład materiałów aptecznych **Urbanowicza i Różyckiego**, Krakowskie-Przedmieście Nr 17, wprost kościoła po-karmelickiego. 2r

Cena pudełka 35 kop.

Z. ZALESKI dentysta

przyjmuje wyłącznie w swoim gabinecie dentystycznym od 10—5. **Królewska 5.** 1556

Z. Beaurain-Kosmowska

lekarz-dentysta, Krakowskie-Przedmieście 5—od 10 do 5-ej. 5963

KOMITET

Warsz. Tow. Wioślarskiego

podaje do wiadomości pp. członków, że w niedzielę, dnia 30 grudnia, o godz. 4-jej po południu w lokalu Towarzystwa, odbędzie się zabawa dziecienna 1558

Z CHOINKĄ.

Żadne inne pismo polskie nie może się pochwalić takim doborem powieści oryginalnych, jak

Z drobniejszych utworów beletrystycznych przygotował Tygodnik na r. p.: Hajoty nowe, „Wygralam”, Klemensa Junoszy obrazek p. t. „Cisza”, Władysława Reymonta „Spotkanie”, Marji Rodziewiczówny „Z Głuszy” (nowa seria), Gabrieli Zapolskiej „Siostrzyczka” i w. in.

Warunki prenumeraty Tygodnika ilustrowanego wraz z premiami i bezpłatnym dodatkami powieściowym wynoszą: w Warszawie: miesięcznie kop. 67, kwartalnie rs. 2, półrocznie rs. 4, rocznie rs. 8; z przesyłką pocztową: kwartalnie rs. 3, półrocznie rs. 6, rocznie rs. 12.

Prenumerować można we wszystkich księgarniach i kantorach pism. Adres redakcji: **Krakowskie-Przedmieście 17, w Warszawie.** 1732r

Wydawnictwa S. Lewentala, Nowy Świat 41.

TYGODNIK
Romansów i Powieści

obejmuje:
wyborowe powieści oryginalne i tłumaczone,
ORAZ
KRONIKI TYGODNIOWA KRAJOWA I ZAGRAJNICZNA.

Wychodzi w każdą Sobotę
na papierze satynowanym
drukem garmontowym

52 N-ra rocznie w 16-tu
kolumnach w dwie szpalty,
czyli rocznie

1644 stronice.
Prenumerata w Warszawie:
Rocznica 3, kwartał k. 75.
Z przesyłką pocztową na prowincję:
Rocznica rs. 4, kwartał rs. 1.

Adres: **S. Lewental w Warszawie, Nowy Świat Nr. 41.**

PREMIA BEZPŁATNE!

do wyboru jedno z następujących
dział dla prenumeratów rocznych
Tygodnika Rom. i Pow.

lub
Biblioteki Najc. Ut. Lit. E.

Kraszewski J. I. Czarna godina.

powieść w 2-ech tomach.

Samson Jules. Wychowanie

dziewcząt w rodzinie.

Gomulicki Wiktor, Nowelle.

Dygalski A. Z zagłoni i bruku.

Pieśni Galla.

Kostrzewski Fr. Pamiętnik.

Koska przesyłki powyższych dzieł

wynoszą po k. 25 od każdego tomu.

Z przesyłką pocztową na prowincję

Rocznica rs. 4, kwartał rs. 1.

BIBLIOTEKA

NAJCELNIEJSZYCH

UTWORÓW

LITERATURY EUROPEJSKIEJ,

wychodzi raz na miesiąc

w objętości 10 do 12 arkuszy

druku w formacie większej

osemki

mięszczenie w sobie najznakomitsze

plody poetyckie, dramatyczne, po-

wieściowe, historyczne i moralno-

filozoficzne wszystkich narodów

Europy

ze szczególnym jednak uwzględ-

niem

literatury ojczystej.

Cena prenumeraty w Warszawie

oraz z przesyłką poczt. na prowincję

rocznie rs. 6, kwartalnie

rs. 1 kop. 50.

KOMITET

Tow. Cyklistów w Warszawie

na zaszczyt zawiadomić pp. członków, że w dniu 31 grudnia, tj. w poniedziałek, o godz. 9-jej wieczór odbędzie się w lokalu Towarzystwa

„Sylwestrowska Wieczornica”

z udziałem dam. Bilety wydaje codziennie gospodarz lokalu w godzinach wieczornych, do soboty włącznie. 1561

„AŁAZAŃ”

Naturalne Wina

KACHETYŃSKIE

Księcia S. D. Andronikowa

sprzedają się w **składzie własnym**

Krak.-Przedm. Nr 85,

po bardzo umiarkowanych cenach. 9904

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Listowi z bratkiem. — Korespondencja moja z dnia 23 b. m. nie zauważona. Spełnienia obietnic oczekuję. 5993

— Nieprawda! Niewierzę! Żądam dowodów. Wy-rzeknijcie się J. D.—Natalja R. 5997

— Nie trać wiary—ufaj i kochaj. Serdeczne po-zdrowienie. 6015

D. a. T.

Tygodnik Ilustrowany

na którego szpaltach w ostatnich latach pojawiają się utwory H. Sienkiewicza, M. Gawalewicz, El. Orzeszkowej, Jordana, Bolesława Prusa, M. Rodziewiczówny i wielu innych.

1732

W Warszawie: miesięcznie kop. 67, kwartalnie rs. 2, półrocznie rs. 4, rocznie rs. 8; z przesyłką pocztową: kwartalnie rs. 3, półrocznie rs. 6, rocznie rs. 12.

Prenumerować można we wszystkich księgarniach i kantorach pism. Adres redakcji: **Krakowskie-Przedmieście 17, w Warszawie.** 1732r

Świeżo wyszło z druku:

Dr. O. BUJWID,
Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie.

Pięć odczytów

O BAKTERIACH.

Rys ogólnych zasad bakterjologii w zastosowaniu do chorób zaraźliwych, z dołączeniem uwag o szczepieniach ochronnych i dezynfekcji. — Z 5 kolorowanymi cyklotypami w tekście. Wydanie drugie. Kraków, 1894.

Cena kop. 40, z przesyłką poczt. kop. 50.

Skład główny w księgarni E. Kolińskiego w Warszawie, ulica Marszałkowska Nr 122 i na Pradze, Targowa Nr 41. 2805

Świeżo wyszło z druku:

Biblia domowa,

czyli wypisy z tekstów Pisma Świętego staro i nowego zakonu odnośnie do Etyki chrześcijańskiej; przekład z 24 edycji aprobowanej przez Paryżką Sorbonę. Radom, 1894.—Cena kop. 50, w opr. k. 65; na wielkie kop. 75, w opr. rs. 1 kop. 20, ze złocon. brzeg. rs. 1 kop. 50; — przes. poczt. kop. 20. Skład główny w księgarni **E. Kolińskiego** w Warszawie, ul. Marszałkowska Nr 122 i na Pradze, ul. Targowa Nr 41. 2804

Dostawy do Biur i Kantorów.

NOWO OTWORZONY

Skład papieru, materiałów piśmiennych, rysunkowych, Farb olejnych, wodnych i wszelkich przyborów artystyczno-malarskich

St. Krawczyńskiego,

Nowy-Swiat 29, róg Chmielnej.

Poleca wszelkie materiały w zakres tego wchodzące, tylko w wyborowym gatunku po cenach niskich. 2295

Księgi buchalteryjne.

LICYTACJA.

Syndyk masy upadłości Chaima Rojza podaje do wiadomości publicznej, iż na dzień 19 (31) Grudnia r. b., o godzinie 11-jej przed południem, w domu pod Nr 46-ym przy ul. Dzielnej w Warszawie, w mieszkaniu upadłego Rojza, odbędzie się **sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości Rojza**, składających się z różnych mebli, kasy ogniotrwałej itd.

Inwentarz i takse przeglądane można u pod-pisanego syndyka codziennie między 5 a 7 godziną po południu. 2261

Warszawa 1 (18) Grudnia 1894 r.

Edmund Dylewski,

Adwokat przysięgły,

Solna 9.

Obwieszczenie.

Wobec dokumentów podpisanych niżej przezeń, oświadczam niniejszem, że z chwilą dojścia do pełnoletności podpisywać będą Józef Paweł Baczyński i jedynie te podpisy obowiązujące mnie będą. 1818r

Józef Baczyński.

Idąc ogrodem Saskim, Marszałkowską, Ale-jami Jerozolimskimi, Krakowskim-Przed-mieściem, Czyską, Wierzbową i Niecałą między 11 a 1-szą w południe dnia 27-go b. m., zgubiony został

KOLCZYK

z jednym brylantem w złotej oprawie. Uczniwy znalazca zechce odnieść na ulicę Plac Żelaznej Bramy Nr 2 do właściciela do-mu za sowitą nagrodą. 2831

ŁODZIANIN.

Kalendarz informacyjno-adresowy na r. 1895. (Nakładem księgarni C. Richtera, Łódź.) Wyszedł z druku i jest do nabycia w księ-garniach w Łodzi i w Warszawie. Cena k. 50. Skład główny u wydawcy: Łódź, Ce-gielniana Nr 4. 2328

Dostać można we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

Kartki z życia kobiety

przez

5r

ESTEJE.

Powieść odznaczona zaszczytnie na konkur-sie „Kurjera Warszawskiego” z 50 ilustra-cjami w tekście Czesława Jankowskiego.—Cena rs. 2, z przesyłką pocztową 2.20.

Skład główny w księgarni nakłado-wej **S. Lewentala, Nowy-Swiat Nr 41.**

Cztery konie

ze wsi sprowadzone na sprzedaż. Oglądać można codziennie do godzi-ny 1-jej po południu. Mazowiecka Nr. 7, u stangreta Józefa. 2330

Technik lub Mechanik

Do jednej z funkcjonujących fa-bryk na prowincji potrzebny jest zdolny i sumienny technik lub inteligentny mechanik z długoletnią praktyką i dobrą zastuszoną o-pinią, do samodzielnego kierowania robotami. Oferty sub „R. 2322” w biurze Ungra, Wierzbowa Nr 8. 1819

Jabłka z Jankowa

tanio, poleca skład nasion „Ogrodnik Polski,” Mazowiecka 11. 1821r

HERBATA

firmy

WOGAU i K^o w Moskwie,

sprzedaje się hurtowo i detalicznie

u **JÓZEFA KLEINADEL** w Warszawie,

SKŁAD GŁÓWNY

ulica **Królewska Nr 39, wprost Giełdy.**FILJA: Gmach Teatru pod filarami, obok cukierni.
Telefonu № 280.

1462r

NOWOŚCI!

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT

G. CENTNERSZWERA, Marszałkowska 143.otrzymała następujące powieści **Wincentego Hrabiego****Łosia** świeżo wyszły z druku:

Zięciowie domu Kohn et Cie wydanie drugie 2 tomy	Rs. 3.00,	pocztą	Rs. 3.30
Nerra Pollacea	1 tom " 2.00,	" "	2.20
Hrabina	1 tom " 2.00,	" "	2.20
Swat	1 tom " 1.80,	" "	2.00

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

2221

Węgle i Drzewo

F. ŁAPINSKIEGO.

Najdawniejszy 29 lat egzystujący Handel Węgłem i Drzewem.

Najlepsze gatunki węgla.—Drzewo suche.

Większym odbiorcom, ceny niższe.

Kantor Główny: Marszałkowska Nr 101.—Skład: Srebrna Nr 3.
Telefony. 1277r

NAJWYŻEJ zatwierdzone Towarzystwo Akcyjne

St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne,**Izmański Prospekt Nr 27.****MEDAL ZŁOTY, Paryż r. 1889.****COLD-CREAM.**

Cold-Cream Vaseline.

Cream de Lys de Ninon, na skórę.

Wyrób i sprzedaż przedmiotów powyżej wymienionych, jako nie zawierających w sobie żadnych pierwiastków dla zdrowia szkodliwych, dozwolone zostały przez St.-Petersburski Zarząd Medyczny na ogólnych zasadach handlowych.

Vaseline pachnąca.—Pate Velours.—Otręby migdałowe.

Kupujący raczą zwracać uwagę na Cechę Fabryczną tu obok zamieszczoną i wymagać autentyczności firmy:

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne.”

Wyroby St.-Petersburskiego Laboratorium Chemicznego, są do sprzedania w znaczniejszych Perfumeryjach i Składach Materiałów Aptecznych. 343r

PIORUNOCHRONY

Najlepszej konstrukcji, według najnowszych zasad, **Dzwonki elektryczne, telefony domowe, ostrzegacze** na wypadek ognia lub trzęsienia, urząda tak w mieście jako i na prowincji.**Miedzynarodowe Towarzystwo Telefonów Bell'a,** ręcząc za dobroć użytych materiałów i za dokładne wykonanie urządzeń i podejmując się rocznej konserwacji tychże. 8r**Warszawa, ulica Prózna Nr 10.**

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy
A. SCHWEITZER,

Królewska 23.

znanej dobroci wyrób swój sprzedaje na garnce, kwatki i stoiki i tenże poleca.

1733r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Grudnia (11 Stycznia) 1894—5 r., o godzinie 11-ej przed południem, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in plus** przez opieczęto-na dzierżawę, licząc od dnia zatwierdzenia licytacji do 1 (13) Stycznia 1896 r., ustanowionego na korzyść miasta Warszawy, dochodu za prawo wydobywania piasku, żwiru, łowienia ryb i rąbania lodu z rzeki Wisły, od summy rsr. **2,500 rocznie.**

Mający zamiar ubiegania się o rzeczoną dzierżawę, złożą w dniu do licytacji naznaczonym, do godziny 11-ej przed poł., na ręce p. o. Prezydenta miasta zapieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze stempowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy miasta Warszawy na złożone vadium w ilości rs. 250, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i plan, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, codziennie, wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 1801r

ZA WIADOMIENIE.

Po zupełnej zmianie administracji kuchni, kierownictwo której obecnie powierzono jednemu z najzdolniejszych kuchmistrzów, i po zaopatrzeniu tejże w najświeższą i wyborową prowizję,

Restauracja Hotelu Rzymskiego

wydaje: **Obiady z 5-ciu dań po kop. 75 i z 6-ciu dań po Rubel 1 kop. 50, od godziny 1-ej do 7-ej wieczorem.****Śniadania i Kolacje z 2-ch dań, dessertu i kawy złożone po kop. 60.**

Przyjmuje zamówienia na weselne i inne przyjęcia tak na miejscu jak i na mieście po najumiarkowańszych cenach.

Bufet i piwnice zaopatrzone we wszelkie gatunki Win, Cóżnac'ów i Likierów, które w Restauracji liczone są po cenach handlowych.

Gabinety z komfortem urządzone, a oddzielnem wejściem od ulicy Trębackiej.

Bliny porcja po kop. 40.

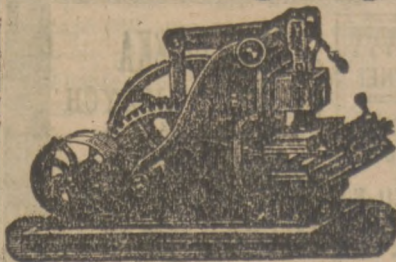
Ostrygi holenderskie codziennie świeże.

2222

Z czem poleca się

A. Bocquet.

Maszyny Cegielniane

do pracy parowej i ręcznej, najlepszych systemów, najmocniejszej konstrukcji, po niskich cenach i dostawie dogodnej dla **cegli mularskiej, fasonowej i węglowej**, sztucznego kamienia, rur drenowych, trotuarów i płatrcecznych, dachówek, franc. dachowych cegiełek, szablonych wapiennych i cementowych etc., etc.

Katalogi i świadectwa o dokonanych instalacjach bezpłatnie.

LOUIS JÄGER,**FABRYKA MASZYN,****EHRENFELD pod KOLONJĄ.** 1815r

Lejb-Gwardji Pułk Litewski

zawiadamia, iż 22 (3) Stycznia, o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się w kancelarii pułku licytacja

na dostawę mięsa i sadła

na rok 1895. Przy licytacji wymagalne 200 rubli. 1817

Ktoby zechciał nabyć dom № 1714 hipoteczny lit. P., róg Koszykowej i Alei Róż, należący do Hrabiny Uwarow, w jak najprędszym czasie, może to zrobić z wielką korzyścią dla siebie.

Dom ten obciążony pożyczką Towarzystwa kredytowego przeszedł 7 tysięcy rubli, ale około 2 tysięcy już spłacono. Dochód stanowi 1,300 rub. brutto, wydatki do 500 rub. oprócz rat Towarzystwa kredytowego.

Do nabycia domu, jeżeli kto zechce to zrobić do 19 Grudnia 1894 r. (1-go Stycznia 1895 r.) potrzeba 8 tysięcy rubli i przy tem nabywca przyjmie na siebie wydatki wynikające z kupna domu.

Osoby chcące nabyć dom zechcą piśmieniem zawiadomić A. Naumowa, Kanonja № 6, u którego rejestra i o której godzinie pragną zawrzeć umowę, ale tylko na gotówkę.

Od 19 Grudnia 1894 r. (1 Stycznia 1895 r.) cena będzie zupełnie inna, znacznie wyższą.

9327

1868r **PRZECIWKO ZAZIEBIENIOM**Pasy brzuszne z flaneli zdrowia od 75 kop., **Bandaże rupturowe** wszelkich rodzajów, **Przepaski damskie ochronne, wyroby** higieniczne gumowe i pęcherzowe fabryk francuskich i angielskich „Delicatesse” (nowości), Wyprawy pologowe, Irrygatory, Klizopompy, Suspensorja, Szpryczki, Pończochy elastyczne, Instrumenta Chirurgiczne, **Binokle i Okulary** z najlepszymi szklami (od 50 kop.) itp. itp. polecają Zakłady Optyczno-Chirurgiczne **J. Drehera**, Szpitalna 6 i Krak.-Przedm. 29. Przyjmują reparacje. Wysyła pocztą za zaliczeniem. Uprasza się o zwracanie uwagi na firmę: **J. DREHER**

KEFIR

z mleka świeżego, przegotowanego, wyrabia stale Apteka 1678

E. Gessnera,**Aleja Jerozolimska № 27, róg Kruczej, w Warszawie.** Dostać można w b. wielu Aptekach warszawskich.

Do założyciela mającego większego interesu komiso-wo-agenturowego potrzebny jest zdolny

WSPÓŁPRACOWNIK,

mający długoletnią pożyteczną praktykę na tem polu. Tenże może także wstąpić jako wspólnik z kapitałem lub bez. Uprasza się o podanie bliższego opisu dotychczasowej działalności i adresu: poste-restante Warszawa (pocztą główną) pod lit. „H. G.” 2229

CENNIK GŁÓWNEGO SKŁADU PERFUMERJI ZAGRANICZNEJ

„EUGENJUSZ“

Wierzbowa Nr 1, pierwsze piętro.

Perfumy za sztukę od 20 kop. do 12 rs.
Woda kolońska od 20 kop. do 7 rs.
Woda toaletowa od 30 kop. do 5 rs.
Mydła toaletowe od 5 k. do 3.50.
Eliksir do zębów od 40 k. do 11 rs.
Pasta do zębów od 15 k. do 3 rs.
Pudry od 20 k. do 4 rs.
Pudry do włosów od 20 k. do 2 rs.

Różne kosmetyki od 10 k. do 4 rs.
Farby do włosów od 50 k. do 4 rs.
Wody do wzmacniania włosów od 50 k. do 4 rs.
Fiksatory i Pomady od 15 k. do 3 rs.
Szczotki do włosów od 30 k. do 5 rs.
Szczotki do zębów i paznokci od 10 kop. do 3 rs.
Grzebienie do czesania od 15 k. do 12 rs.

Wielki wybór do przybrania głowy szpilek, przepasek, brylantów sztucznych, pereł i grzebieni, od 5 kop. do 10 rs. powyższe przedmioty z najlepszych fabryk francuskich, angielskich, amerykańskich, niemieckich i t. p. Biorącym w większej ilości odstępnie się stosowny rabat.

UWAGA. Wybór wielki, gdyż zakład posiada z 40 fabryk wyroby perfumeryjne.

CENY FABRYCZNE.

EUGENJUSZ.

2252

Nauka i wychowanie.

Adres: pierwszorzędne biura nauczycielskiego Zaleski Mazowiecka 16. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony wszelkiej narodowości. 31653

Angielka dyplomowana udziela lekcji, 5 rs miesięcznie. Berga 6—7, od 6. 49579

Adres pierwszorzędnej szkoły rzemiosła dla kobiet, Jadwigi Przewojskiej. Ulica Niecała 10. 49855

Francuzka metoda (Samouczek) Reussnera z wymową i-y zeszyt 15 kopiejek. Sprzedaż główna w księgarni Kolińskiego, Marszałkowska 122, Warszawa. 49602

Nauczycielka z wyższym wykształceniem udzieli lekcji języka francuskiego i niemieckiego, z biegłą konwersacją. Zgoda 6, m. 13. Tamże pomieszczenie dla panienki uczącej się lub pracującej. 49792

Potrzebny nauczyciel rysunków na 3 lekcje tygodniowo. Marszałkowska 71—13. 49755

Potrzebny korepetytor, student uniwersytetu, za pokój z samowarem i usługą. Marszałkowska 38, m. 11, od god. 12-ej do 4-ej po południu. 49798

Potrzebna rodowita francuzka, posiadająca gruntownie swój język. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Sabina”. 49819

Potrzebna młoda polka do początków, godzina dziennie rs. 3 miesięcznie. Złota 46, m. 27. 49858

Student poszukuje korepetycji lekcji lub jakiego zajęcia. Żorawia 25—18. 2198r

Student poszukuje korepetycji. Oferty przyjmuje Kurjer dla „A. S. W.”. 49891

Zakład froebowski Ludwika Jaholkowskiej, Wspólna 40, przyjmuje dzieci i wychowawczyń. 49853

Zakład froebowski Joanny Piastuszkiewicz, Marszałkowska 149. Przygotowuje wychowawczyń. Zapis codziennie od 3-ej. 48112

Doniesienia osobiste.

Człowiek młody, lat 24, kawaler, z zawodu Cagnonem, wykształcony, posiadający majątek ziemski w gub. kieleckiej, zapewnijający bardzo wygodne utrzymanie, pragnie wejść w związek małżeński z panią młodą, przystojną, sympatyczną, wykształconą, a nade wszystko z dobrej rodziny, posiadającą przynajmniej 10,000 rs. posagu w gotówce. Dla czego w tak oryginalny sposób poszukuje nawiązania stosunków, wyjaśnić w bliższej korespondencji. Upraszam o wiarogodne zgłoszenie, gdyż sprawa jest serjo traktowana. — Dyskrekcja absolutnie zapewniona. Reflektantki zechcą się zgłosić pod adresem: Kraków, poczta główna poste-restante „Dla rolnika.” 49078

Dla Subjekta K. A. M. list wysłany od Szczepańskiej. 49745

Honet ma list na pocztę. 49744

Inżynier, wdowiec, lat 40, przystojny, mający byt dobry zapewniony, niezależny, poszukuje dobrą pannę zamożną, ewangelicką, w wieku lat dwudziestu kilku, przystojną, wykształconą, muzykalną i z dobrej rodziny. Łaskawe oferty proszę składać na poste-rest. sub „Inżynier-Wdowiec”, zawiadamiając o tem w Kurjerze. 47919

Mam lat 28, kawaler, katolik, wzrostu średniego, mówią, że przystojny, dochość mam rocznie sześć tysięcy rubli i kilkanaście tysięcy kapitału, z powodu braku znajomości szukam tą drogą towarzyszy życia, panny do lat 24, nie brzydkiej, średnio wykształconej i niezbyt wymagającej, z posagiem piętnaście tysięcy rubli. Panie traktujące rzecz na serjo proszone są nadsyłać oferty Warszawa poste-restante za okazaniem rubla № 436434. O wystaniu proszę zawiadomić w Kurjerze. 49656

Inteligentny, młody człowiek, sympatyczny, zajmujący posadę z pensją 1,000 rs. rocznie, polak, 28 lat, w celu matrymonialnym pragnie poznać młodą pannę lub wdowę, moralną i dobrą gospodynię, z posagiem. Zgłaszać się: miasto gub. Minsk, ul. Jurjewskaja, dom Krotowskiego, mieszkanie Smolskiego, dla E. A. 49669

Urzędnik drogi żelaznej, kawaler, katolik, blondyn, w wieku trzydziści kilka lat, pragnie w celu matrymonialnym poznać pannę lub wdowę od 22 do 30 lat, z posagiem lub bez takowego, jeżeli kandydatka posiada jakieś fache dla zapewnienia wygodniejszego utrzymania. Dyskrekcja zapewnia się stanowczo. Łaskawe reflektantki zechcą nadsyłać oferty poste-restante okazicielowi kwitu № 49668, zawiadamiając o tem w Kurjerze. 49668

Posady i prace.

a) Poszukiwana.

Angielka rodowita poszukuje miejsca do dzieci albo do konwersacji osób starszych, wiadomość: Żorawia 8, m. 2, w godzinach 11 do 2-ej. 49886

Bona niemka poszukuje miejsca. Nowomiejska 11, m. 8. 49790

Francuzka wykształcona ma kilka godzin wolnych. Krucza 38, m. 29, 1—2. 49789

Gospodyni znająca się na kawiarni hotelowej, posiadająca chlubne świadectwo, poszukuje obowiązku do hotelu lub restauracji, Bracka 4, m. 11, od 2—7-ej. 49825

Izraelitka młoda z przyzwoitej rodziny, obznajmiona w kupiectwie poszukuje miejsca kasjerki pewną gwarancją. Wiadomość: Sienka 25, mieszcz. 10. 49758

Młoda osoba szyje przedko krawieczyzną, bieliznę prywatnie, ubiera lalki, kiosk Bracka. 49846

Młoda paryżanka poszukuje konwersacji. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Paryżanka”. 49845

Niemka inteligentna w średnim wieku, z krawieczyzną, poszukuje miejsca do starszych dzieci lub zarządu domem. Ul. Furmańska 16, m. 12. 49768

Na czasie! Z powodu zmiany roku, rutynowany buchalter poleca się do sporządzania Bilansów i regulowania rachunków. Łaskawe zaofiarowanie pod „Buchalter 50” przyjmuje Kurjer. 49889

Osoba młoda inteligentna, skromnych wymagań poszukuje miejsca do towarzystwa, zarządu domem, zaopiekowania się dziećmi, kasjerki lub do czyteln. Marszałkowska 78, m. 18, od 10—1 po południu. 49786

Osoba inteligentna z językami, poszukuje miejsca kasjerki lub zarządzającej domem, rekomendacja osób prywatnych. Niecała 5, mieszcz. 7. 49763

Pragie przyjąć za mieszkanie rządztwo domu. Oprócz tego czas od godziny 5-ej mogą poświęcić na korespondencję, rachunkowość, rysunki techniczne i t. p. Pracuję w jednej z najpoważniejszych instytucji miejskich. Łaskawe oferty proszę składać w kantorze Kurjera „Okazicielowi kwitu 49875”. 49875

Panna izraelitka, z długoletnimi świadectwami i szcziem, poszukuje miejsca bony albo gospodyni. Królewska 10, m. 2. 49841

Rządca kaw. 31 lat, akadem. wykształcony, obznajmiony ze wszystkimi galeziami gosp. z 9-letnią praktyką, w renom. niem. i polski, gosp. szuka op. na dobr. świadectw i prywatne rekomendacje, od kwietnia 95 r. lub przedziej stałej posady. Wymag. skromne. Łaskawe oferty uprasza „A. S. P. 63”, poste-restante. Culmsee Westpreussen. 49876

Urzędnik pracujący w kasie jednej z instytucji bankowych, pragnie otrzymać posadę na prowincji. Adres. Niewiarowski Złota 34, m. 24, od 6—8 wieczorem. 49850

b) Zaofiarowane.

A) Rektyfikatorów zdolnych poszukuje Kantor Komisowy, Niecała 9, i poleca gorzelanych, mechaników, piwowarów, chemików, inżynierów, rysowników. 49700

Ajenci, przedewszystkiem rozjeżdżający w maszynach rolniczych zawsze i wszędzie, poszukiwani. Oferty „Nowość 27” do Kurjera Warsz. 48318

Bony freblówki, polki, niemki, francuzki poszukuje od stycznia Kantor Komisowy, Niecała 9. 49219

Chłopiec do posyłek na miasto potrzebny. — Obozna 7, m. 24. 49788

Do pralni potrzebne są uczennice. Nowy-Swiat 16. 49893

Do poważnego domu handlowego potrzebny praktykant z wykształceniem czteroklasowym i ładnym charakterem pisma. Kandydaci znający język niemiecki mają pierwszeństwo. — Oferty składać w kantorze Kurjera Warsz. dla „A. J. 66.” 49785

Do kwiatów potrzebna panna kompletnie ułożona i uczennice. Ulica Krochmalna 54, mieszcz. 11. 49774

Introligator potrzebny do podręcznej roboty. Senatorska 10. 49888

Kucharz z dobrymi świadectwami potrzebny Kna wyjazd do pierwszorzędnej restauracji od 1-go stycznia. Hoża 66, m. 3. 49771

Kucharka znająca się bardzo dobrze na kuchni, z dobrymi świadectwami, potrzebna od Nowego Roku. Instytutowa 6, m. 6, od 10 do 12-ej w pol. 49812

Mechanik zdolny do reparacji maszyn do szycia poszukiwany od 1-go stycznia 1895 roku. Oferty u E. Häbler i Sp., Warszawa, Towarowa 13. 49835

Młody handlowiec, obeznany ze stosunkami tutejszemi oraz Cesarstwa, mający pierwszorzędne referencje, poszukuje posady w jażera, buchaltera lub t. p. — Oferty pod lit. „S. J. 16” przyjmuje Kurjer. 49779

Młoda osoba, niemka, potrzebna na demiplace za mieszkanie i życie, z dopłatą. — Grzybowska 18, m. 27. 49865

Potrzebny jest zdolny maszynista, z dobrymi świadectwami. Nizka 61. 49701

Potrzebna zdolna hafciarka zaraz. Żorawia 11, m. 17. 49907

Potrzebna zdolna panna do haftu. Mazowiecka 11, m. 41. 49762

Potrzebne zdolne panny zaraz do pracowni sukien Władysławy Kwiatkowskiej, Chmielna 28. 49905

Potrzebna bardzo zdolna podręczna do pracowni M-me Adrienne, Leszno 6, mieszkanina 9. 49760

Potrzebna na wieś kucharka, a zarazem gospodyni, znająca się na gospodarstwie wiejskim, z dobrymi świadectwami. Bielańska, hotel Paryski, 63, o 9-ej zrana i od 5-ej do 7-ej. 49777

Poszukuje się rządcy do majątku, zdolnego, znającego się na gorzelni. Instytutowa 8, m. 3. 49803

Potrzebna obznajmiona sklepowa do sprzedaży samodzielnie octu, z gwarancją. Leszno 71, m. 19, godz. 8 wieczorem. 49806

Potrzebni do domu handlowego w Warszawie, zdolny korespondent w językach polskim, niemieckim, francuskim i ruskim. Uczniów dwóch, którzy skończyli najmniej 6 klas gimnazjalnych. Oferty przyjmuje administracja Kurjera Warsz. po literami „Ka Ha”. 49848

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

Potrzebny jest młody człowiek obeznany z kucharstwem, na wyjazd do gubernji Mińskiej. Wiadomość: u szwajcara hotelu Rzymskiego. 49740

LIZZY

Męskie i Damskie najrozmaitszych systemów oraz Norwęgskie na śnieg „SKI” — woleca po cenach najniższych

JAN HILKNER,

Warszawa,
Nowo-Miodowa 2.
Cenniki gratis i franco.

Pâte de Nafé de Delangrenier

(pasta z pomarańczy Delangrenier'a).

Cukierek z ożywiającego owocu Pomarańczy Arabskiej. Znajduje się w większych Aptekach w Rossji i w Paryżu Nr. 53, ul. Vivienne. 1742r

Potrzebny jest zaraz do kantoru komisowego urzędnik (izraelita, kawaler), z dobrymi świadectwami, znający dobrze języki polski i ruski i mający piękny charakter pisma. Oferty własnoręczne wraz z kopjami świadectw proszę złożyć w kantorze Kurjera pod „E. L. G.” 49756

Potrzebni są chłopcy do terminu, do warsztatu pilnikarskiego, Elektoralna 8. 49520

Potrzebna bona francuzka. Królewska 20, m. 5. 49826

Potrzebna jest maszynistka do bielizny. — Krucza 49, m. 7. 49896

Potrzebny zaraz chłopiec starszy na posyłki. Księgarnia, Marszałkowska 100. 49877

Potrzebny pisarz, człowiek starszy, nie żonaty, do gospodarstwa. Pensja 80 rs. Zgłosić się: Wielka 39—38. 49859

Sklepowa potrzebna do pieczywa. Wiadomość: Chłodna 46, w sklepie. 49866

Właścicielka ziemiska poszukuje w charakterze zarządzającego majątkiem człowieka prawego, inteligentnego, praktycznego gospodarza, bezzennego, z gwarancją. Rekomendacje konieczne. — Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „Właścicielki 3,000.” 49832

Zaraz potrzebna jest młoda, przyzwoita panienka do sprzedaży, obznajmiona z bielizną i zdolna maszynistka do bielizny męskiej. Elektoralna 37, pracownia Kubalskiej. 40897

Zaraz potrzebny agent do sprzedaży na miasto maszyn do szycia, na warunkach tak dogodnych dotychczas niepraktykowanych. Zgłosić Wspólna 24, skład maszyn. 49742

Kupno i sprzedaż.

A) Prasy do kopjowania wszelkich formatów: kute, półkute, lane, drewniane, podróżne, poleca

A) Kas ogniotrwałych fabryka S. Polakiewicz, dawniej D. Berliner, ul. Elektoralna 5. 49497

A) Umeblowanie z 7-iu pokoiów, mało używane, z powodu wyjazdu do sprzedania. Krucza 10, m. 7. 49286

A) Codziennie świeże masło śmietankowe 50 kop. Zgoda 6—13. 49794

A) Bilard do sprzedania. Wiadomość w restauracji, Chłodna 5. 49782

Bardzo piękny kołnierz męski bobrowy kamczacki, sam grzebień, zaledwie parę razy używany, oraz futro skunksy, pokryte kastorem granatowym, w zupełnie dobrym stanie, jest do sprzedania. Wiadomość: Senatorska 24, mieszkania 3. 49894

Do sprzedania szafy dębowe do sukien i łóżka orzechowe, u stolarza, Hoża 11, w 2-em podwórzu. 49869

Do sprzedania cytra koncertowa wraz ze stolikiem, tania. Oferty: Złota 34, m. 24, od 6 do 8-ej wieczorem. 49849

Do sprzedania maszyna drukarska pedałowa oraz mała do biletów wizytowych. — Włodzimierska 2, magazyn wojskowy. 49828

Do sprzedania: krzesła bałkańskie, akwarelle, dywany perskie, otomana, stół masyw orzechowy, szafa, biurko dębowe, rośliny, firanki, sprzęty kuchenne. Podwale 24, m. 5, do 11-ej, od 2—4-ej. 49899

Do sprzedania para koni młodych maści kasztanowatej, przy ulicy Mazowieckiej 7. 49772

Do sprzedania futro nowe dublony. Bieleńska 6, m. 9. 49736

Fortepian do sprzedania. Chmielna 19, m. 5, od 12—2-ej. 2162r

Fortepiany, pianina mało używane za pół ceny sprzedaje. — Nowy-Swiat 64, Granka. 49870

Fortepian krótki sprzedam dla braku miejsca. Szczygła 11, mieszk. 10. 49871

Fortepian do sprzedania za rubli 45. Pańska 72, m. 15. 49769

Garnitur mebli dobrej roboty do sali, garniturek mały do sali lub gabinetu, otomana gustowna do sprzedania. Marszałkowska 115, m. 10. 49868

Indyków transport nadszedł. Żółwia 29, m. 3. 49833

Indyki, kapłony, kaczki, mak, miód, jabłka, gruszek. Trębacka 11, Lebkowska. 49580

Kasy ogniotrwałe z zegarowym mechanizmem, pancerne, jedynie wyrabia fabryka Sikorskiego, Marszałkowska 125. 39463

Kasy ogniotrwałe najtańsze, najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 1984r

Karety... Perelotki... 4 karety używane, 2 perelotki petersburskie, koszyk do samopowozienia, faeton mały, bardzo tanio do sprzedania. Erywańska 7. 48971

Kasy ogniotrwałe najtańsze oraz szkatuły żelazne. — Stanisław Baumgart, Grzybowska 62. 48947

Krzesła dębowe do sprzedania u stolarza. — Krochmalna lub Nowokrochmalna 92. 49773

Lankastrówka oryginalna angielska fabryki „Wright, London”, dwunastka, świetnie bijąca, prawie nowa, za 125 rs. Książęca 2, portier. 49823

Mebie sprzedam tanio salonowe, buduarowe, gabinetowe. Szafy, łóżka, kredensy, stoły. Krzesła, biurko, otomana. Szafka lustrzana, umywalka, lustra i tremo. Nowogrodzka 28, u właściciela domu. 49391

Mebie tanio. Garnitury czarne, orzechowe, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, toalety, biura, otomany. Koperski, Elekoralna 45. 49287

Motor gazowy 4-konny, znajdujący się w Mrzechu, zaraz do sprzedania w fabryce maszyn, ul. Towarowa 20. 49503

Mebie skromne i wykwintne, rozmaite gustowne garnitury. Ceny niepraktykowanie niskie. Niecała 12. 49142

Marki i koperty stare pocztowe lub całe zbiory takowych kupuje. Wiadomość: Mazowiecka 11, m. 31. 47807

Mebie po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, biura, lustra, inne za bezcen. Świętokrzyska 16, mieszkania 13. 49902

Mandolina stara, b. dobra, do sprzedania. — Chmielna 12—22. 49861

Masło wyborowe, kilka pudów, do sprzedania. Hoża 9, mieszk. 39. 49785

Niebywała sprzedaż! Staniki trykotowe sztuksa po rubli. Zgoda 4—4. 49751

Otomana piękna dywanowa najnowszej konstrukcji. Kompletne umeblowanie salonu, garnitur czarny i fantazyjny fasonu antoanet, otomany zwyczajne, szeslongi sprzedam bardzo tanio. Marszałkowska 123, Wodzyński, róg Siennej. 49776

Otomany różnej wielkości, tylko dobrej roboty, kozetka, 2 foteliki tanio. Chmielna 32, zakład Antonia Majewskiego. 49903

Otomany perską sprzedam tanio. Mokotowska 55, m. 44. 49860

Ognie bengalskie i fajerwerki pokojowe i ogrodowe poleca T. Nowakowska, Bielańska 3. 1987r

Pianina, fortepiany, fisharmonje, sprzedaż (na raty), wynajem. 16 Mazowiecka, Herman i Grossman, największe składy. 1501r

Pianino amerykańskiej konstrukcji krzyżowe i płaszcz z kamczackimi bobrami, tanio sprzedam. Wiadomość: Remiza Nowy-Swiat 8. 47828

Pianino czarne, zagraniczne, do sprzedania. Zgoda 4—4. 49750

Płaszcz prawie nowy, kołnierz, wyłogi bobrowe, na atlasie, sprzedam. Plac Warecki 10, kantor najmu powozów. 49880

Pianino do sprzedania lub wynajęcia zaraz. Złota 2, m. 3. 49951

Sani petersburskich duży transport otrzymała fabryka M. Sejdmana, Leszno 52. 49855

Sprzedam tanio okrycie pluszowe oraz zakiet. Bracka 6, m. 10. 49791

Szynki, salami, kielbasy litewskie, gatunki wyborowe, ceny niskie. Biuro Komisowe Ungra, Krakowskie-Przedmieście 9. 49890

Wilsona maszyna do szycia, w bardzo dobrym stanie, za 12 rs. Krucza 44, mechanik. 49882

Z kawalerskiego mieszkania sprzedaje się meble tanio. Aleja Jerozolimka 35, m. 21, od 4—7-ej po południu. 49746

Za bezcen flet bukszanowy, trąbka, album, zremontowany złoty zegar, zegar angielski, inne amatorskie rzeczy. Leszno 23—19, od 3-ej do 6-ej. 49818

Sprzedaje tanio rozmaite używane ubiory Sdamskie. Bednarska 19, m. 1. 39796

120 wołów opasowych, z których połowa zdalnych do roboty, znajduje się zawsze i stale przy gorzelni Międzyrzec. Sprzedaż partiami. Adresować: zarząd dóbr Międzyrzec, dr. terespolska. 2114r

Interesy handl. i majątk.

A. Poszukuję administracji, dzierżawy znacznego domu. Wszelka gwarancja dostarczona będzie. Oferty: Nowy-Swiat 38, mieszkania 4. 49783

Blisko Warszawy pracownia sukien do odstąpienia w mieście fabrycznym ludnym; klientela wyrobiona, warunki b. wygodne, za niską cenę. Oferty pod „Fabryczne” przyjmuje Kurjer Warsz. 49881

Do sprzedania zaraz sklep norymberski w Lublinie, z urządzeniem. Kapitał potrzebny rs. 1,000, resztę na spłatę w dogodnych ratach. Wiadomość: Lublin, hotel Europejski, sklep Marji Heer. 49847

Do sprzedania sklep z dystrybucją. Wiadomość: Żelazna 91, w kawiarni. 49844

Do sprzedania kawiarnia z powodu wyjazdu, egzystująca 30 lat. Piec cukierniczy. — Podwale 42. 49802

Do sprzedania dorożki nowe rozmaitych fasonów. Żelazna 89, u lakiernika. 49759

Dystrybucję sprzedam zaraz tanio. Wiadomość: Marszałkowska 66, skład lamp. 49905

Domy kupuję za gotówkę, zamieniam na majątki ziemskie. Krucza 29, m. 22. 49315

Fabryka parowa, dobrze procentująca, do sprzedania lub wydzierżawienia. — Oferty „K. Z. 1527” przyjmuje Kurjer. 49514

Folwark niewielki z domem mieszkalnym, w dobrym punkcie, wezmę w dzierżawę zaraz. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Folwark” zaraz. 49425

Jest do odstąpienia bufet kolejowy. Wiadomość: Twarda 67. 49673

Jest do odstąpienia zaraz na dobrych warunkach bufet na drodze żelaznej. Obrót roczny 12 tysięcy rubli, dzierżawa tania. Wiadomość: Freta 39, w handlu kolonialnym. 49808

Magle do sprzedania za przystępną cenę. — Ulica Dzika 29. 49747

Magle do sprzedania w każdym czasie. Ul. Królewska 23. 49797

Plac do sprzedania. Leszno 88, u właściciela domu. 48280

Potrzeba 5,000 rs. razem albo częściowo 2,000 i 3,000 na hypotekę domu murowanego. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod lit. N. C. 49674

Poszukuje się wspólnika z niewielkim kapitałem do otworzenia fabryki wyrobów nieegzystujących w Warszawie, a mających zbyt bardzo poważny. Wiadomość: Złota 29, m. 15, u Helmana. 49688

Posredniczę w sprzedaży majątków, domów. Do 11-ej zrana, Marszałkowska 77, m. 9. 49775

Poszukuję wspólnika z inteligencją i charakterem prawnym, bezennego, z wkładem od 9 do 10 tysięcy rubli. Interes pewny, na którym w przeciągu paru miesięcy można zarobić kilka tysięcy rubli. wycofując jednocześnie włożony kapitał. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Dobry interes.” 49834

Poszukuje się zaraz dzierżawy z pierwszej ręki, na przystępnych warunkach, rozległości do 16 wioł, z porządnym domem mieszkalnym, blisko kolei. Anszlęgi pod lit. J. J. P. przyjmuje kantor Kurjera. 49437

Restaurację, bilard, całe urządzenie sprzedam z powodu zmiany interesów. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 10, kawiarnia, od 12 do 4-ej. 49737

Rs. 40,000 potrzebuje na pierwszy numer po R. Towarzystwie. Złota 23, m. 3. 49515

Skład węgla do sprzedania. Nowogrodzka 2. 48499

Sklep z przedmiotami codziennego użytku, przy placu Teatralnym, do sprzedania za 3,000. Bracka 25, m. 4. 46845

Sklep z towarami lub bez do sprzedania. Zgoda 6. 49738

Sklepik do sprzedania z ładnym mieszkaniem. Prosta 34. 49752

Sklep spożywczo - dystrybucyjny skutkiem słabości do sprzedania. — Ulica Erywańska 3. 49766

Sklep spożywczo - dystrybucyjny jest do sprzedania. Ul. Chmielna 3. 49781

Sklep spożywczy do sprzedania. Ordynacka 14. 49809

Sklep dystrybucyjno-kolonialny z mieszkaniem, składającym się z 2-ch pokoiów i piwnicy, jest do odstąpienia każdego czasu z powodu słabości zdrowia za przystępną cenę, przy ulicy Furmańskiej 10. 49623

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. — Wiadomość: kiosk obok Kopernika. 49810

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz. Ulica Chmielna 108. 49811

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania zaraz. Wiadomość w kiosku, róg Leszna i Rymarskiej. 49816

Sklep do sprzedania za 45 rs. — Brzozowa 20. 49817

Sklep spożywczy do sprzedania. Ul. Śliska 50. 49837

Sklep norymbersko-galanteryjny do sprzedania bardzo tanio. Nowy-Swiat 12. 49822

Sklep spożywczo - dystrybucyjny zaraz do sprzedania za sumę rs. 800. Wiadomość na miejscu, ul. Chmielna 50. 49898

Sklep mydlarski oraz sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. — Wiadomość: Aleja Jerozolimka róg Brackiej 16, w kawiarni. 48881

Sprzedam tanio sklep spożywczy z kotłem na herbatę, stolownikami, piecywo opłaca komorne, mieszkanie wygodne, sprzedaje z powodu braku zdrowia. O tym sklepie dowiedzieć się można: Pańska 57, w kawiarni. 49879

Sklep spożywczo-dystrybucyjny za przystępną cenę do sprzedania. Ulica Nowogrodzka 14. 49878

Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam. — Pańska 64, mieszk. 8 lit. A. 49872

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Leopoldyna 22. 49867

Sklep spożywczy sprzedam. Piękna 1, przy Alei Ujazdowskiej. 49864

Sprzedam garkuchnię w okolicy fabrycznej. Przejazd 4, m. 7. 49863

Sklep dystrybucyjno-galanteryjny elegancko surządzony do sprzedania zaraz. Elekoralna 32. 49862

Twarda 59. Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu. 49753

Tanio do sprzedania sklep spożywczo-dystrybucyjny, mieszkanie obok wygodne i ciepłe. Wiadomość: Piekarska 10, m. 6. 49765

Wspólnik potrzebny z 6—8,000 rubli, do bardzo dobrze procentującego interesu fabrycznego. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod K. A. C. 49778

1500—2,000 rubli korzystnie ułokować można, przy gwarancji hipotecznej lub na weksel półroczny. Marjensztadt 2, mieszk. 6, między 12—3 po południu. 49885

15,000 rs. 10 lub 5 do ułokowania na 1-y numer domu. Właściciel tegoż złoży ofertę w kantorze Kurjera pod „15—10 lub 5.” 49741

Lokale

a) Poszukiwana

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewoźny. Wy. Trębacka 13. Filja: Nowy-Swiat 12. Zalatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 2073r

A) Kunkel i Nowicki zakład przewoźny. Trębacka 5, zalatwia przeprowadzki, opakowania mebli i przewóz tychże do wszystkich kolei, po cenach umiarkowanych. Przyjmuje nadto na skład meble i pośredniczy w danych wypadkach, przy sprzedaży takowych. 2158r

Ajent do wyszukania mieszkania potrzebny. Jerozolimka 35, mieszkania 17. 49821

Pokoju umeblowanego przy przyzwolonej rodzinie poszukuje młody człowiek, urzędnik kolejowy. Oferty przyjmuje Kurjer „A. P.” 49795

Panna poszukuje pokoju z osobnym wejściem, przy inteligentnej, izraelskiej rodzinie. Może być z obiadami. Oferty przyjmuje Kurjer dla „E. Pe.” 49754

Potrzebne od stycznia porządne mieszkanie, składające się z trzech pokoi, przedpokoju i kuchni, pomiędzy Królewską a Piękną ul. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla „Inżyniera Wł. Sz.” 49739

Poszukuje się: piwnice lub suteryny duże, stażnie i wozownie na zakład przemysłowy. W domu gdzie duże podwórko. Oferty przyjmuje Kurjer pod lit. „S. S. R. 3.” 49815

Szynk lub lokal narożny na wódki ktoby miał do zbycia, raczy złożyć ofertę w składzie wódek: Sienna 8. 49873

b) Zaofiarowane

A) Eleganckie mieszkanie umeblowane: 3, 5 pokoi, kuchnia, wateklozet, Aleja Ujazdowskie, blisko placu św. Aleksandra. Wiadomość od 12—4-tej, Hortensja 7—21. Tamże 2 pokoje, kuchnia, wateklozet, przedpokój wspólny, dwa wejścia. 49901

Do wynajęcia od 1 stycznia pokój duży, z meblami, samowarem, usługą, kłozetem, dzielnicą fabryczną. Książęca 1, mieszkania 8. 49770

Doskonała stancja dla ucznia. Złota 46, m. 27. 49780

Do wynajęcia od 1 stycznia lokal, 2 duże pokoje, przedpokój, kuchnia, weranda, z ogrodem fruktowym, przy ulicy Grzybowskiej 15. 49837

Do wynajęcia duży pokój, o 2-ch oknach, obok ogrodu pomologicznego, może być oddzielnym wejściem. Hoża 51. 49824

Dwa duże pokoje, 1-e piętro, od 1 stycznia do wynajęcia. Nowy-Swiat 42—4. 49830

Do wynajęcia zaraz lub od 1 stycznia pokój przy rodzinie, z meblami i opałem, za rubli 10, oraz i usługą. Ulica Widok 13, mieszkania 9. 49857

Lokal średni, frontowy, 1-e piętro, do najęcia. Nowy-Swiat 25. 49026

Niedrogo jeden lub dwa pokoje piękne, słoneczne, z osobnym wejściem, przedpokojem, 1-e piętro, front, z usługą lub bez, zaraz. Wiadomość u stróża, róg Świętokrzyskiej (Bagno 2). 49799

Od 8-go stycznia mieszkanie umeblowane: parterowe, przedpokój, dwa pokoje, kuchnia, zlew, wodociąg, kłozet, miesięcznie rub. 25. Krucza 25, stróż wskaże. 49800

Potrzebny lokal, złożony z 3-ch pokoi, z wszelkimi wygodami i kuchnią, przy ulicy Nowogrodzkiej, Chmielnej, Złotej lub Szpitalnej. Oferty: hotel Paryżki 66. Kuznarew. 49664

Pokój wspólny, z opałem, 5 rubli miesięcznie, dla kobiety inteligentnej. Nowogrodzka 17, stróż wskaże. 49813

Pokój duży, z wspólnym przedpokojem. Niecała 8, m. 12, od 2 do 7-ej. 49852

Pokój lub pomieszczenie dla przyzwolonej kobiety przy wdowie. Wielka 45, mieszkania 22. 49900

Przy inteligentnej rodzinie mieszkanie dla kobiety. Leszno 6, m. 9. 49761

Za 3 ruble miesięcznie mieszkanie dla kawalera, przy bezdzietnym małżeństwie. Chmielna 21, m. 12. 49801

6 rs. pokój z opałem, 1-e piętro, odnajmę przyzwolonej kobiecie od 1-go stycznia, lub dwóm po 4 rs. Marszałkowska 46, pytać o rządzącego domu. 49814

Doniesienia rozmaite

Akuszerka Majewska przyjmuje na słabość, Akurację. Chmielna 32, mieszkania 2. 49904

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość, Akurację lub kurację bez meldowania. Z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 49874

B. stroiciel Kerntopfa. Stroje, reparuje fortepiany, pianina. Marszałkowska 107—16. 49843

Dnia 26-go o 9-ej wieczorem na Krakowskim-Przedmieściu około skweru zginął mały piesek, pincher biały, cokolwiek miejscami żółtawego koloru. Uprasza się o odprawienie na ulicę Warecką 10, mieszk. 3, za nagrodą rs. trzy. 49743

Do kompletny lekcji tańców w doborowym towarzystwie potrzeba panien. Książęca 4, stróż wskaże. 49748

Domina i kostjmy różnej narodowości, perle, leryny i paski balowe, podług najświeższych żurnali do wynajęcia. Freta 10, Magazyn mód. Pfajffer. 49836

Fortepiany stroje za 1 rs. Listownice: Stalowa 4, Zodkiewicz. 49842

Łaskawy znalazca powrócił raczy książkę Łaskawy notyskową 1894 r. pozostawioną przy kasie banku handlowego, za nagrodą rs. 5, pod adresem książeczki. 49698

Marymonckie rogatki, gmina Młociny Marymonckie litera B. Z powodu nadmiaru pokarmu przyjmie dziecko do piersi. — Katarzyna Grzesiak. 49829

Opiacy prywatne. Złota 30, mieszkania 1. 49781

Obiady prywatne, zdrowe, w domu i na miasto. Widok 21, m. 21. 49831

Poszukuje się lekcji tańca w doborowym towarzystwie dla młodej panienki. Piękna 34, m. 3. 49793

Tanio perskie i kaukaskie dywany, perska roślinna farba do farbowania włosów. Dość można: Zielna 16, m. 10. 49564

Wyżymaczki specjalnie z największą dokładnością naprawia zakład mechaniczny. Krucza 44. 49883

Zginął piesek czarny (Farys), z białą łatką na piersiach, uszy długie. Nagroda za odprawienie. Nowogrodzka 18. 49749

Zgubiony bucik zapinany damski, przecho-dzący z ulicy Marszałkowskiej na Włodzimierską. Łaskawy znalazca raczy odnieść na Marszałkowską 112. Sklep, Zagrodziński. 49887

Za rogatkami Marymonckimi, młyn parowy Słodowiec, Julia Fabisiak. Przyjmie dziecko do piersi, pokarm świeży. 49827